

Megerősíteni az Egyházat a szenvedések előestéjén

*Hiánypótló könyv jelent meg
az 1938-as eucharisztikus világkongresszusról*

Vándorlásunk társa lett – ezzel a címmel jelent meg egy díszes tanulmánykötet az 1938-ban Budapesten rendezett eucharisztikus világkongresszusról. A kötetet az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye Egyháztörténeti Bizottsága és a Keresztény Múzeum gondozta. Szerkesztője és egyik szerzője Hegedűs András egyháztörténész, a Prímási Levéltár igazgatója. Vele beszélgettünk.

Melyek voltak a főbb szempontok a kötet összeállításakor?

– A kiadványunk egy modern, történetiszempontú tanulmánykötet. Több szerző különböző nézőpontból megfogalmazott tanulmánya olvasható benne. A szerzők vizsgálják a kongresszus elnyerésének körülményeit, mindenekelőtt a Vatikáni Levéltár dokumentumai alapján. Ebben a témában ott még senki nem kutatott. Az egyik tanulmány az előkészületeket mutatja be, elsősorban a világi intézmények és a főváros részéről, egy másik pedig a lelki felkészítést, az Actio Catholica ezzel kapcsolatos tevékenységét. E tekintetben Budapest Főváros Levéltárában és a párizsi érsekség levéltárában végeztek kutatásokat. Korábban senki nem vizsgálta a témát ebből a szempontból. Természetesen részletesen bemutatjuk a kongresszus eseményeit is, csakúgy, mint azt a harmonikus együttműködést, ami az akkori művészvilág és a kongresszus szervezőirodája között megvalósult.

(Folytatás a 3. oldalon.)

Fotó: Ambrus Marcsi

Üléseztek a magyar katolikus püspökök

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) június 2-án megtartotta nyári rendes ülését, videokonferencia keretében. Az erről szóló sajtóanyagot az alábbiakban közöljük.

A trianoni békeszerződés aláírásának 100. évfordulójára emlékezve a konferencia korábban közleményben kérte, hogy aki a harangszót hallja vagy megszólaltatja harangjait, tegye ezt az imádság lelkületével. Könyörögjön hazánkért, népünkért a határainkon innen és túl, és Közép-Európa összes népeiért, hogy békében és alkotó együttműködés-

ben építhessük közös jövőnket. Ahogy Ferenc pápa a tavalyi csíksomlyói látogatása alkalmával hangsúlyozta: „közösen mondjuk: Édesanyánk, taníts meg minket összeválni a jövőt.” Mi is hívjuk a híveket és minden jóakarátú embert, hogy imáinkban fűzzük össze a szétszakadt szájakat, kérjük égi Édesanyánkat, segítsen meglátni az összetartozás és

az abban megjelenő szeretet-cselekedetek fontosságát.

Az elmúlt hónapokban Magyarországon is kialakult járványhelyzetben a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia szociális és karitatív tevékenységet végző intézményei, a Katolikus Szeretetszolgálat, a Kolping Oktatási és Szociális Intézményfenntartó Szervezet (KOSZISZ), valamint a Katolikus Karitászmunkatársai elkötelezetten és áldozatosan végezték hivatásukat, ahogy teszik ezt továbbra is.

(Folytatás a 6. oldalon.)

Isten uja

Cserháti Ferenc püspök a világjárványról

Cserháti Ferencet, a külföldi magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott esztergom-budapesti segédpüspököt arról kérdeztük, miként befolyásolta munkáját a világjárvány, hiszen külföldi lelkipásztori látogatásait átmenetileg föl kellett függesztenie.

Püspök úr, a veszélyhelyzet kihirdetése itthon érte, megszakítva azt a folyamatot, melynek során a világban élő magyarok közösségeit keresi fel. Milyen útjai maradtak el?

– Az elmúlt időszakban a járvány miatt elsősorban a Központi Papnevelő Intézet folyosóin és kertjében sétálgattam. Csak akkor hagytam el önkéntes szemináriumim klauzúrámat,

amikor Gazdagrétre, a Szent Angyalok-templomba mentem misét mondani, amit online közvetítettek, elsősorban a külföldi magyaroknak. Március 15-ére Helsinkibe hívtak, hogy egyházi megemlékezést tartsak az ott élő magyaroknak. A nemzeti ünnepeken bemutatott szentmisékben a köszöntéskor, a szentbeszéd során vagy a könyörgésekben mindig megpróbálom az ünnep egyházi vonatkozásait is kiemelni, persze nem politikai jelleggel. Régóta így teszek, hiszen Szent II. János Pál pápa is erre buzdított a Tertio millennio adveniente kezdetű apostoli levelében, amelyben azt írta, hogy a civil évfordulónak a keresztények vallási jelleget szoktak adni.

A világjárvány kitörése előtt tehát úgy terveztem, hogy Münchenen keresztül Helsinkibe repülök. A külföldi híreket figyelve azonban már akkor arra gondoltam: lehet, hogy nem jutok el a finn fővárosba, vagy ha mégis, akkor nem egykönnyen térhetek majd haza Magyarországra.

(Folytatás a 11. oldalon.)

Koronavírus-járvány

Az MKPK közleménye a korábbi rendelkezések módosításáról

Mivel olyan járványügyi szabályok léptek életbe, amelyek következtében megszűntek a kijárási korlátozások és országosan lehetővé vált a liturgia nyilvános végzése, szükséges, hogy a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) a veszélyhelyzet idejére hozott korábbi rendelkezéseit módosítsa.

1. A 637/2020. sz., március 17-én kelt rendelkezésünkben foglaltakat, miszerint a vasárnapi szentmisén való részvétel kötelezettsége alól felmentést adunk, és lehetővé tesszük az általános feloldozást, 2020. június 14-étől, úrnapijától kezdődően általánosan visszavonjuk, hacsak az illetékes megyéspüspök másként nem rendelkezik. A szentmisén való részvétellel kapcsolatban az általános morális elvek továbbra is érvényesek, vagyis idősebb, veszélyeztetett, illetve beteg testvéreinkre, továbbá azokra, akik

kötelességüket teljesítik, a kötelezettség nem vonatkozik.

2. A nyilvános liturgia végzésének, illetve a szentségek kiszolgáltatásának módjáról az egyes megyéspüspökök továbbra is Az egyházi törvénykönyv 838. kánonja alapján a helyi körülmények és lehetőségek, valamint az egészségügyi előírások figyelembevételével döntenek majd.

3. Oktatási, szociális és egészségügyi intézményeinkben továbbra is mindenben kövessük a vonatkozó állami előírásokat.

Jelen rendelkezés Magyarország latin szerartású egyházmegyéire érvényes.

Szeretnénk köszönetet mondani a pap testvéreknek a szolgálatukért, a híveknek a kitartásukért és imáikért, és ezúton is köszönjük mindenkinek a helytállását ebben a rendkívüli helyzetben, az élet minden területén. Imádságos lelkülettel figyeljünk továbbra is egymásra.

Budapest, 2020. június 3.

Van egy álmom...
George Floyd halálára
Jegyzet az 5. oldalon

A spanyol ajkú
közösség élete
Magyarországon
7. oldal

A Katolikus Karitászmunkatársai
a családokért
8. oldal

Idősek nélkül
nincs jövő!
A Sant'Egidio közösség
a szemléletváltásról
9. oldal

Az ima a gát a rossz áradatával szemben

A Szentatya május 27-én folytatta az imáról elkezdett katekézissorozatát. Ezúttal az igaz emberek sokszor egyáltalán nem szembevető imájáról elmélkedett. Ferenc pápa teljes katekézisének fordítását közreadjuk.

Kedves testvérek, jó napot kívánok!

A mai katekézist az igazak imájának szenteljük.

Istennek az emberiségre vonatkozó terve jó, de mindennapi életünkben megtapasztaljuk a rossz jelenlétét: ez mindennapos tapasztalat. A Teremtés könyvének első fejezetei a bűn fokozatos terjedését mutatják be az emberi életben. Ádám és Éva (vö. Ter 3,3-7) kételkednek Isten jó szándékaiban, azt gondolják, hogy egy irigy istenséggel van dolguk, aki gátolja boldogságukat. Ez az oka lázadásuknak: már nem hisznek a jóságos Teremtőben, aki boldogságukat akarja. Engednek a gonosz kísértésének, és szívü-

ket megszállja a mindenhatóság örült vágya: „Ha eszünk a fa gyümölcséből, olyanok leszünk, mint az Isten” (vö. Ter 3,5). Így működik a kísértés: ez a nagyravágás befészkel magát az ember szívébe. De épp az ellenkezőjét tapasztalják meg: felnyílik a szemük, és felfedezik, hogy meztelenek (vö. Ter 3,7), semmijük sincs. Ne felejtsek el ezt: a kísértő rossz fizető, rosszul fizet!

A második emberi nemzedékkel a rossz még rombolóbbá, erősebbé válik: Káin és Ábel történetéről van szó (vö. Ter 4,1-16). Káin irigy a testvérére: az irigység férge búj meg benne; bár ő az elsőszülött, Ábelben vetélytársat lát, aki alássa az ő elsőbbségét. A

rossz megjelenik a szívében, és Káin nem tud rajta úrrá lenni. A rossz kezd belépni a szívébe: gondolatok ébrednek benne, melyek arra indítják, hogy rossz szemmel, gyanúval nézzen a másikra. És rosszat is gondol róla: „Ez rossz ember, ártani fog nekem.” Ez a gondolat egyre jobban befészkel magát a szívébe... És így az első testvérpár története gyilkossággal ér véget. Most az egész emberiségre, az emberek közötti testvériségre gondolok..., mindenütt háborúk dúlnak.

Káin leszármazottai között kialakulnak a mesterségek és a művészetek, de az erőszak is kifejlődik, amit Lámech fenyegető dala fejez ki, mely bosszúról szóló dicsőhimnusként hangzik: „Megöltem egy embert sebemért, és egy ifjút sebhelyemért. Ha Káint hétszer bosszulják meg, Lámechet hetvenhét-szer.” (Ter 4,23-24) A bosszu: „Ezt tetted, de megfizetsz érte.” De ezt nem a bíró mondja, hanem én mondom. Bíróvá emelem magam a helyzet fölött. És így a rossz olajfoltként terjed, míg nem átítja a teljes festővásznat: „Az Úr látta, hogy nagy az emberek gonoszsága a földön, és szívük állandóan csak a rosszra irányul” (Ter 6,5). A mindent elborító árvinnek (6-7. fejezet) és a bábéli toronynak (11. fejezet) a nagy freskói feltárják, hogy új kezdetre van szükség, új teremtésre, amely Jézus Krisztusban teljeseedik majd be.

Ugyanakkor a Bibliának ezen az első oldalain egy másik, kevésbé feltűnő, sokkal alázatosabb és istenfélőbb történet is olvasható, amely a remény megváltását jelképezi. Ha szinte mindenki embertelenül viselkedik, a gyűlöletet és térhódítást téve meg az emberi élet nagy hajtóerejévé, vannak olyan emberek is, akik képesek őszintén imádkozni Istenhez, képesek másképp írni az emberiség sorsának lapjait. Ábel elsőszülött állatot mutat be áldozatul Istennek. Halála után Ádámnak és Évának született egy harmadik gyermeke, Szet, akitől Enos származott (akinek a neve „halandó”-t jelent). Azt mondja az Írás: „Abban az időben kezdték segítségül hívni az Úr nevét” (Ter 4,26). Aztán megjelenik Hénoch, aki „Istennel jár”, és aki a mennybe ragadtatik (vö. Ter 5,22.24). És végül ott van Noé története, egy igaz emberé, aki „Istennel járt” (Ter 6,9), és aki előtt Isten visszafogja az emberiség eltörlésére irányuló szándékát (vö. Ter 6,7-8).

Ezeket a történeteket olvasva az az ember benyomása, hogy az ima a gát és az ember menedéke a rossznak a világban egyre növekvő áradatával szemben.

Ha jól belegondolunk, azért is imádkozunk, hogy önmagunktól megmentést nyerjünk. Fontos imádkoznunk: „Uram, kérlek, ments meg magamtól, nagyravágásomtól és szenvedélyeimtől!”

A Biblia első oldalain az imádkozó emberek mind békéért dolgozó emberek: az ima ugyanis, amikor hiteles, mentes az erőszakos ösztönöktől, és nem más, mint Isten felé fordított tekintet, hogy ismét ő vigyázzon az ember szívére. A katekizmusban ezt olvassuk: „Ilyen minőségű imát igaz emberek egész sokasága él meg minden vallásban” (A Katolikus Egyház katekizmusa 2569.). Az ima az újjászületés virággyait gondozza olyan helyeken, ahol az ember gyűlölete csak a sivatagot volt képes növelni. Az ima hatalmas erejű, mert vonzza Isten hatalmát, és Isten hatalma mindig életet ad: mindig, Ő az élet Istene, és újjászületést ad nekünk!

Ez az oka annak, hogy Isten uralma ezeknek a gyakran félreértett vagy a világban félresöpört férfiaknak és nőknek a láncolatán keresztül halad. De a világ Isten erejének köszönhetően él és növekszik, amelyet eme szolgáló imádságukkal idevonzanak. Ez az egyáltalán nem lármás láncolat ritkán kapja meg a hírek közé kerülés tisztességét, mégis rendkívül fontos a bizalom helyreállítása érdekében a világban! Emlékszem egy ember történetére: kormányfő volt, fontos ember, nem mostanában, hanem régebben. Ateista, akinek nem volt vallási érzéke szívében, de gyermekkorában hallotta a nagyanyját imádkozni, és ez bele-
vésődött a szívébe. És élet-

nek egy nehéz pillanatában ez az emlék felderengett a szívében, és azt mondta: „De a nagymama imádkozott...” Így elkezdett imádkozni nagyanyja imáival, és rátalált Jézusra.

Az ima mindig az élet láncolata: sok férfi és nő, akik imádkoznak, életet adnak tovább. Az ima életet szül, a kicsi ima is: ezért olyan fontos megtanítani a gyerekeket imádkozni.

Elszomorít, amikor olyan gyerekeket látok, akik nem ismerik a keresztségét. Meg kell tanítanunk őket, hogy helyesen vessenek keresztest, mert ez az első imádság. Fontos, hogy a gyerekek megtanuljanak imádkozni. Aztán lehet, hogy elfelejtik majd, lehet, hogy más útra lépnek; de a gyermekként megtanult első imák megmaradnak a szívben, mert azok az élet magjai, az Istennel folytatott párbeszéd csírai.

Isten útja Isten történelmében rajtuk keresztül haladt: az emberiség „maradékán” keresztül, amely nem alkalmazkodott az erősebb törvényéhez, hanem kérte Istent, hogy vigye végbe csodáit, és mindenekelőtt alakítsa át szívünket hússzívvé (vö. Ez 36,26). És ez segíti az imádságot: mert az ima kinyitja az ajtót Isten előtt, és átalakítja sokszor szívünket emberséges szívvé. És sok emberségre van szükség, és ha emberségek vagyunk, akkor jól imádkozunk.

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican News

Aki kockáztat, annak az Úr nem okoz csalódást

A csíksomlyói pápalátogatásra emlékeztek

Egy évvel Ferenc pápa csíksomlyói látogatása után, június 1-jén a csíksomlyói kegytemplomban tartott főpásztori szentmise keretében emlékeztek meg az eseményről.

Kovács Gergely gyulafehérvári érsek Jakubinyi György nyugalmazott érsek, Tamás József nyugalmazott segédpüspök, Urbán Erik OFM tartományfőnök és Göthér Gergely csíksomlyói plébános jelenlétében adott hálát a pápalátogatás kegyelmeiért és gyümölcseiért.

Bevezetőjében a főpásztor arról emlékezett meg, hogy június 1. a Boldogságos Szűz Máriának, az Egyház Anyjának kötelező emléknapja, amit két évvel ezelőtt rendelt el Ferenc pápa – Máriának mint az Egyház édesanyjának már a Loretói litániában is a segítségét kérjük.

Az alábbiakban Kovács Gergely érsek homíliáját adjuk közre:

„Íme, a te Anyád!” (Jn 19,27) Földi élete utolsó perceiben Jézus gondoskodik az édesanyjáról. Mintegy végrendelkezik: édesanyját a szeretett tanítványra, Jánost – és általa minket, az Egyházat – édesanyjára bízta.

„Attól az órától fogva házába fogadta őt a tanítvány.” A görög szöveg sokkal kifejezőbb: „eisz ta idia”, vagyis a sajátjába, a dolgai közé, mindebe befogadta. Mária és az Egyház (melyet ott és akkor János apostol jelenített meg) attól kezdve szorosan összekapcsolódik. A Boldogságos Szűz Máriának, az Egyház Anyjának liturgikus emléknapja nem véletlenül került erre a napra, közvetlenül pün-

kösd ünnepe utánra. Redemptoris Mater kezdetű enciklikájában Szent II. János Pál pápa így ír: „Az Egyház, amelyet Krisztus az apostolokra épített, pünkösdkor ébredt tudatára Isten nagy tetteinek (...). Ebben a pillanatban indult el az Egyház a hitnek azon az útján, mely emberek és népek történetén átvezető zárandókút. Tudjuk, hogy ennek az útnak a kezdeténél jelen van Mária, ott látjuk őt az apostolok között, az utolsó vacsora termében, amint imádkozik és eszekelet az ajándékért: a Szentlélekért.” (Redemptoris Mater 26.)

János apostol, „a szeretett tanítvány” a házába, a sajátjába, mindebe fogadta Máriát. A mai szeretett tanítványok mi vagyunk, az Egyház. És ha égi édesanyánk iránti gyermeki szeretetünkről és ragaszkodásunkról akarunk beszélni, akkor azt itt, az aranyrózsás Csíksomlyói Segítő Szűzanya lábainál bátran, jogosan és büszkén megtehetjük.

Egy éve ezekkel a szavakkal kezdte Ferenc pápa a szentbeszédét: „Isten iránti örömmel és hálával vagyok ma itt, ezen a történelmi értékekben és hitben gazdag, kedves Mária-kegyhelyen, ahová gyermekként jövünk, hogy találkozzunk égi édesanyánkkal.” Emlékezzünk arra, milyen szépen fogalmazott Ferenc pápa: „hitben gazdag, kedves Mária-kegyhelyen”. A gondviselés megadta azt a kegyelmet, hogy Szent Péter utódját Ferenc Szentatya személyében Csíksomlyón köszönthettük.

Eltelt közben egy év. Mennyi gyümölcsöt termett vallásos és egyházi életünkben a tőle kapott tanítás és bátorítás?

Egyéni életünkben, közösségeinkben, plébániáinkon érezhető-e pozitív változás Ferenc pápa buzdítása nyomán?

Én személy szerint két biztatást igyekszem megélni az itt, Csíksomlyón elhangzott szentbeszédéből. Az egyik ez: „járjunk együtt”. Igen, járjunk együtt, és kezdjük el ezt a saját körünkben, mindenekelőtt a főegyházmegyénkben: püspökök, papok, szerzetesek és hívek. Mindannyian járjunk együtt! Ahogy szent életű

Márton Áron püspökünk is biztatott: „Meg kell tanulnunk, hogy egymásért munkát vállaljunk, és tudjunk együtt dolgozni.”

Ferenc pápa másik buzdítása, amit egyre inkább a magaménak érzek, a szentbeszéd végén hangzott el: „Aki kockáztat, annak az Úr nem okoz csalódást.” Ne legyünk vakmerőek, felelőtlenek, de merjünk kockáztatni, akarjunk kilépni a komfortzónánkból, a kényelemből. Merjünk kilépni, kockáztatni, elen-

gedni a „mi ezt mindig így csináltuk” hozzáállást. Tárjuk ki az ablakokat a Szentlélek szelének. Hadd járjon át minket!

„Aki kockáztat, annak az Úr nem okoz csalódást. Járjunk az úton, járjunk együtt az úton, és engedjük, hogy az evangélium legyen az a kovász, amely képes áthatni mindent.” (Ferenc pápa szentbeszéde Csíksomlyón) Ámen.

Forrás és fotó: Romkat.ro

Megerősíteni az Egyházat a szenvedések előestéjén

Hiánypótló könyv jelent meg az 1938-as eucharisztikus világkongresszusról

(Folytatás az 1. oldalról.)

A korszak nagy művészei – Molnár-C. Pál, Aba-Novák Vilmos és mások – alkotásaikkal gazdagították a kongresszust, plakátokat terveztek. Madarassy Walter elkészítette a kongresszus jelvényét, szimbólumát. Egy évvel később, 1939-ben pedig az esemény emlékére egy nagyon szép reliefet, amelyet a Szent István-bazilika oldalában helyeztek el. A budapesti eucharisztikus világkongresszusnak nemcsak lelki, hanem építészeti öröksége is van. Ekkor nyerte el mai formáját a Hősök tere, és ebben az időben bontottak el a Szent István-bazilika elől két háztömböt, aminek következtében kialakult a mai tér szerkezete. Azóta nagy tömegrendezvényeket lehet itt tartani, és jól érvényesül a székesegyház homlokzata is.

Ha jól tudom, eddig három könyv jelent meg ebben a témában. Mennyiben különbözik az Önök kiadványa ezektől a feldolgozásoktól?

– Sok olyan forrást vizsgáltunk meg, amelyek a korábbi kiadványokból hiányoznak. Rögtön a kongresszus után, 1938 őszén megjelent az első könyv, A XXXIV. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus emlékkönyve, ami a korabeli sajtónak a kongresszussal foglalkozó cikkeit gyűjtötte egybe. Nagyon értékes kiadvány, de nem történet szempontú. A másik Katona István püspök úr munkája, aki hetven évvel később ebből a könyvből készített kivonatot, A Szeretet köteléke címmel. A harmadik könyv Gergely Jenő Eucharisztikus világkongresszus Budapestén – 1938 című kötete, ami történettudományi munka, a kongresszus ötvenedik évfordulójára jelent meg, 1988-ban. Az a gond vele, hogy erősen magán hordozza a marxista történetírás szemléletét. Komoly gazdaság- és társadalomtörténeti kötetet tartunk a kezünkben, az Egyházzal foglalkozik ugyan, de hiányzik belőle az alap: hogy Jézus Krisztus valóságosan jelen van az Oltáriszentségben. Enélkül hogyan

lehetne megérteni magát az eucharisztikus kongresszust? Nem érthető, miért a pompa, ami Gergely Jenőnek szemet szúr, és a barokkos Egyház magamutogatásának minősíti. Az 1938-as sajtóban megjelent szerzők – Bangha Béla, Mihalovics Zsigmond és mások – teljesen világosan megfogalmazták az ünnepélyes külsőségek okát: Ha az olasz király Budapestre látogat, mindenki természetesnek veszi, hogy a legszebb ruhájában vonul ki a király köszöntésére. Ha tehát a Királyok Királya érkezik Budapestre, nem illendő, hogy ugyanolyan pompával köszöntjük őt is? Van azonban Gergely Jenő könyvében egy másik, sokkal súlyosabb probléma is, ami mindmáig hat.

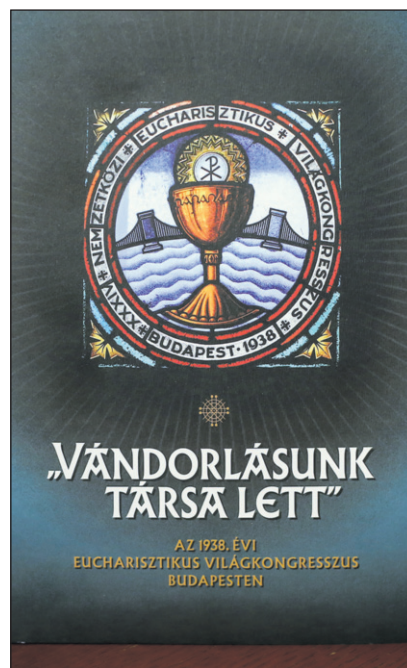
Mire gondol?

– Gergely Jenő 1987-ben a Századokban megjelent cikkében arról értekezik, szomorú fényt vet a kongresszusra, hogy a katolikus püspöki kar tagjai a rendezvény előestéjén, 1938. május 24-én megszavazták az úgynevezett első zsidótörvényt a parlamentben. Ez azóta elterjedt a magyar

és a nemzetközi történeti irodalomban. Például egy amerikai történész is ezt állította, Gergely Jenőre hivatkozva. Azt, hogy ez így nem igaz, már korábban is leírták, olyan részletesen azonban, ahogyan a mi könyvünkben, még sehol sem tárgyalták ezt a kérdést. Mi is ugyanarra az országgyűlési jegyzőkönyvre hivatkozunk, mint Gergely Jenő. Az 1938. május 24-ei, felsőházi ülésről készült jegyzőkönyvben a felszólalók között nincsenek ott a püspökök, aznap nem is voltak jelen a parlamentben. Szinte percnyi pontossággal ismerjük például Serédi Jusztinián hercegprímás, esztergomi érsek május 24-ei programját. Délelőtt megnyitotta a kongresszushoz kapcsolódó karizati kiállítás, erről fotót is közlünk. Serédi mellett ott van a püspöki kar több tagja, számos vendéggel egyetemben, miközben a parlamentben 10.07-kor elkezdődik az ülés. Ezen a napon este a püspöki kar, Serédi Jusztinián vezetésével ünnepélyesen köszöntötte az Iparcsarnokban Pacelli bíborost. A hercegprímásnak még ezzel sem ért véget a napja, kiment a pályaudvarra, hogy fogadja a lengyel küldöttséget. Amit tehát Gergely Jenő írt a könyvében, hogy a püspöki kar megszavazta az első zsidótörvényt, nyilvánvalóan nem igaz. Nem beszélve arról, hogy Gergely teljes mértékben mellőzte a fővárosi forrásokat. Tehát: az 1938-as eucharisztikus kongresszusról eddig három könyv jelent meg, de közülük csak az egyik történeti szempontú, ennek megközelítései és állításai viszont korrigálásra szorulnak. Igenis eljött az idő, hogy egy valódi katolikus szemléletű, de a történettudomány eszközeit, mindenekelőtt a források kritikai szemléletét figyelembe vevő mű szülessen meg, amelyben megtalálhatók a rokon tudományok – művészettörténet, építészettörténet, muzeológia – kutatásainak legújabb eredményei. Így például olyan fotókat is közlünk a könyvben, amelyek többsége eddig raktárakban volt. Több mint százötven fényképet teszünk közzé a kiadványban, jó minőségben.

Melyek a kötetben megjelent szerzők főbb megállapításai?

– A szerzőink semmiféle direktívát nem kaptak. A különböző forrásból kiindulva mégis egységesen arra jutottak, hogy az 1938-as budapesti eucharisztikus világkongresszus olyan magas színvonalon megrendezett esemény volt, amelynek az emléke évtizedekkel később is él. Maradjunk csak Eugenio Pacelli bíboros, pápai legátus személyénél, akit a konklávé egy évvel később XII. Piusz néven pápává választott. Azonnal fogadta a magyar küldöttséget, és visszautalt a rendezvényre. Tíz év elteltével ugyancsak ezt tette. Közel húsz évvel később, 1956-ban pedig három enciklikát adott ki és

két rádiósózatot intézett a magyar forradalom védelmében; ekkor is visszautalt 1938-ra.

Milyen lelki gyümölcsei voltak a kongresszusnak?

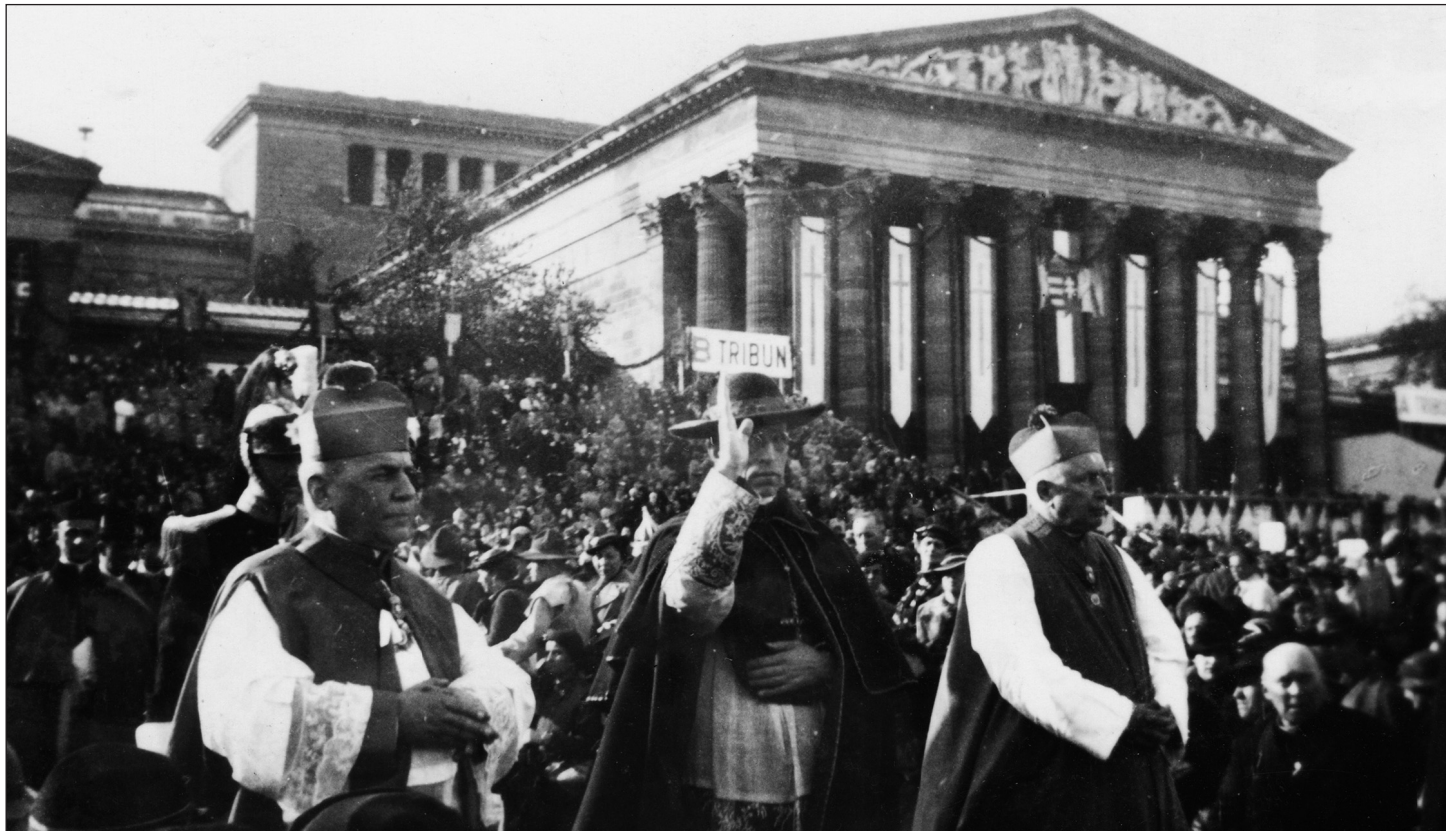
– A kongresszusi felszólalók közül sokan hitvallók vagy vértanúk lettek. Papok és világiak egyaránt. Boldog Meszlényi Zoltán püspök, Boldog Gojács Péter eperjesi görögkatolikus püspök, Werner Alajos egyházenész, szombathelyi egyházmegyes pap vagy Schmidt Sándor dorogi bányaigazgató. Említhetem Tóth Lászlót, a Magyar Újságírók Egyesületé-

nek elnökét is, aki 1938-ban azt mondta: ma sokan szenvednek üldözést a kollégáink közül, mert az igazságról írnak és az igazságot képviselik. Tíz évvel később a Mindszenty-per hetedrendű vádlottja lett, elítélték, és két évre rá meghalt a váci fegyházban. A jezsuita Kerkai Jenő később életveszélyes sérüléseket szenvedett a kommunisták börtönében. Nem engedték misézni, de ő titokban megtartotta a szertartásokat és egy konszekrált ostyát rejtgetett. A börtönőrök megtalálták nála, és a szeme láttára meggyalázták. Őt nagyon megverték, idegösszeomlást kapott, majd három napra sötétzárkába zárták. A börtönkórházban az orvosok sokáig küzdöttek azért, hogy ne haljon meg. A jezsuita tartományfőnököt, Csávossy Elemért szintén bebörtönözték. Ő 1938-ban a férfiak éjjeli szentségimádásának vezetője volt. Ekkor arra szólította fel a hallgatóság soraiban jelen lévőket, hogy álljanak ki Krisztus és az Egyház mellett, „ha majd az istentelenek harci támadása hitünk bátor megvallására hív, ha majd templomainkat, iskoláinkat, papjainkat, apácáinkat, gyermekeink hitét és ártatlanságát galád támadás ellen meg kell védenünk”. Százötvenezer férfival együtt ő is ezt válaszolta erre: „Ott leszünk.”

Ezek az emberek az életükkel tetek tanúbizonyságot arról, hogy amit 1938-ban nagy plénum előtt mondtak, azt a nehéz időkben, a megpróbáltatások idején is vállalták, és kiálltak mellette. Ez a helytállás rendkívül fontos. Természetesen említhetjük Mindszenty Józsefet is. A kötetben olyan fotót közlünk róla, amelyen zalaegerszegi plébánosként gyóntat a Hősök terén. Beszélhetünk az egyszerű emberek helytállásáról is, akik a szívükben megőrizték 1938 útmutatásait. A budai Várban hangzott el az akkori fiatal lányokhoz szóló buzdítás, amely arra intette őket, hogy legyenek jó katolikus édesanyák. Ők most az én korosztályomhoz tartozó nagymamák. Sokat tettek azért, hogy a katolikus hitet megtartsuk. Ők nevelték a szüleinket a legvadabb rákosista időkben, és később elvittek minket, unokákat a szentmisékre. Ha ők nincsenek, akkor katolikus hitünk sem lenne már. A könyvben szereplő cikkem végén hivatkozom XII. Piuszra: úgy tűnik, mintha az 1938-as budapesti eucharisztikus kongresszusnak az lett volna a küldetése, hogy megerősítse a magyar egyházat a szenvedések előestéjén. Ezáltal kilépünk egy általános történeti dimenzióból, és üdvtörténeti kontextusba helyezzük az egész eseményt. Ami ugyanakkor természetes, hiszen Krisztus valóságos jelenléte az Oltáriszentségben szintén nem az anyagi világ szerint való. Ezt szeretnénk elmondani a kötetünkkel az olvasóknak. Igenis szükséges, hogy méltóképpen őrizzük meg ennek a kongresszusnak az emlékét, már csak azért is, mert tanulsággal szolgálhat a következő, előttünk álló kongresszushoz is.

(A kötet megvásárolható az Új Ember könyvesboltjában.)

Bodnár Dániel
Fotó: Lambert Attila

1938 Budapest, Hősök tere, háttérben a Szépművészeti Múzeum. A XXXIV. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus megnyitásakor, középen kezét üdvözlésre emelve Eugenio Pacelli, a későbbi XII. Piusz pápa. (Fotó: Fortepan)

A BIBLIA ÜZENETE

Életünk forrása

Jn 6,51–58

Az idei esztendőben furcsa hallani Jézus szavait: „Ha nem eszitek az Emberfia testét és nem isszátok a véré, nem lesz élet bennetek. De aki eszi az én testemet és issza az én vére-met, annak örök élete van, s feltámasztom az utolsó napon.” (Jn 6,53–54) Éppen kezdünk magunkhoz térni egy két hónapos időszak után, amikor rajtunk kívül álló okok miatt nem vehettük magunkhoz Krisztus testét, és ez mindannyiunkban nyomot hagyott. A járvány árnyékában nagyon is vágytunk volna az élet Kenyerére, de a valóság elzárkózásra, távolságra kényszerített bennünket.

A második kenyérszaporítás előtt ezt mondta Jézus az apostoloknak: „Sajnálom a népet. Már harmadnapja kitartanak mellettem, és nincs mit enniük. Nem akarom étlen elkülden-i őket, nehogy kidőljenek az úton.” (Mt 15,23) Biztosak lehetünk abban, hogy a Meg-váltó most sem érez irántunk másként, mint egykor. Átérzi a kenyértelenségünk-ből fakadó fáradtságot, tudja, hogy az Eucharisztia nélkül könnyen „kidőlhetünk” a hit zárandokútján.

Ez a helyzet sokféle reakciót szülhet: meg-adás, közöny vagy éppen lázongás, mérgelődés... Ezt a sort folytathatjuk megannyi belső mozgással, amit önmagunkban vagy mások-ban tapasztaltunk. Ám akármilyen ösztönös emberi válasz horgadt is fel bennünk, egynek nem szabad kimaradnia a listáról: bármiként

is, de előbb-utóbb rá kell találunk a bizalom és a remény útjára. Ha Isten engedi, hogy megtörténjen egy próbatétel, akkor abban nem fog magunkra hagyni minket. Hogyha Jézus velünk érző, irgalmas szívű Urunk, nem fog elengedni, a kezéből kiejteni minket éppen ak-kor, amikor a legnagyobb szükségünk van rá. De mit tehet az élő Kenyér, amikor a fizikai zárák miatt nem tud a megszokott módon be-lépni az életünkbe?

Sokak számára vigaszt jelentettek a szent-mise-közvetítések, támaszt találtak a liturgia szövegeinek, a szentírási szakaszoknak az ol-vasásában, átélmelkedésében. Mindez azon-ban eltörpül az úrnapi evangélium alapigazsá-ga mellett: az Atya ma is küldi hozzánk a Fiút (Jn 6,57). Ha nem tud elérni minket a szokott módokon, akkor kegyelmével átlépheti a testi korlátokat. Bármilyen furcsán hangzik, ottho-nainkban is tisztelhetjük az Oltáriszentségben jelen lévő Istent. Az Egyház sokszor megélte már: a szeretet képes valós közösséget létre-hozni a hívő ember és az Eucharisztia között akkor is, amikor testileg, szentségileg nem ta-lálkozhatunk Jézussal. Ez a meggyőződés pe-dig újra megerősíti a hitünket: nemcsak a szentáldozás értékében, hanem abban is, hogy életünk minden forrása a Kenyér Istenéből fa-kad.

Török Csaba

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

A szívbe írt törvény

Amikor a pünkösöd utáni időben elkezdjük a liturgikus évünk egy csendesebb korszakát, a vasárnapi szent liturgia apostoli szakasza (Róm 2,10–16) a törvényt és annak fon-tosságát tárja a szemünk elé. A napi evangélium (Mt 4,18–23) csak lazán kapcsolódik eh-hez a gondolathoz, mégis föl-fedezhető egyfajta összefü-gés. Ugyanis arról szól, hogy az első tanítványok meghívá-sa után Jézus a galileai körüljárás során „hirdette országá evan-géliumát” (Mt 4,23). Evangéli-uma a szeretet törvénye. Ez olvasható ki az apostoli sza-kasz-ból is.

Szent Pál tanításának első mondatából megtudjuk, hogy „a szívbe írt” törvény nem más, mint a jó megcselekvése (Róm 2,10). Sokkal többet je-lent ez, mint az öszövetési törvények és parancsok betű szerinti megtartását. Hiszen Jézus már teljessé tette a tör-vényt (Mt 5,17), mégpedig a szeretet parancsával. Ezért is mondhatja az apostol, hogy Isten személyválogatás nélkül jutalmazza dicsőséggel, tiszte-lettel és békességgel azokat, akik jól tesznek. Márpedig a jót mindig, minden körülmé-

nyek között meg lehet csele-kedni. Csak egy kis lelemé-nyesség kell hozzá. Ha pedig a körülmények úgy hozzák, hogy ténylegesen nem tudjuk gyakorolni a jó cselekedeteket, akkor tegyük gondolatban vagy szóval.

„A szívbe írt” törvény min-denkiben működik, a szeretet parancsát mindenkinek teljesí-tenie kell. Senkinek nincs mentsége! Világos a tanítás: „Isten szemében a törvénynek nem a hallgatója válik igazzá, hanem a megtartója igazul meg” (Róm 2,13). Olykor hal-lani: a törvény ismeretének hi-ánya nem mentesít a megtar-tásának kötelezettsége alól. Igen, ezt is tudnunk kell! Ám-de Jézus tanítása sincs véka alá rejtve, mindenki számára megismerhető, aki szándéko-san nem zárkózik el előle. Az evangélium elének állítja ezt, de olyan részlet is igazolja, amit maga az Úr mondott: „Nem jut be mindenki a mennyek országába, aki mondja nekem: Uram, Uram! Csak az, aki teljesíti mennyei Atyám akarátát.” (Mt 7,21) Te-gyük hát a jót, amíg tehetjük!

„A szívbe írt” törvényről a lelkiismeret tanúskodik (Róm

2,15). Mindenki-ben ott van az a belső műszer, ami jelzi a jót, és ez megnyugvást ad. De jelzi a rosszat is, és ez lelkiismeret-furdalást okoz. Már a kisgyer-mek is tudja, hogy nem sza-bad „rossz fát tenni a tűzre”. Láthatjuk rajta, hogy boldog, és csillog a szeme, ha jót tett, ahogyan azt is, hogy félénk, és lestüti a szemét, amikor rosszul viselkedett. Nincs más magya-rázat erre, mint az, hogy a tör-vény „a szívbe van írva”. Az igaz, hogy nem láthatunk bele az elvetemült gonosztevők lel-kébe, de valami módon ben-nük is működnie kell a lelkiis-meretnek. Azt sem láthatjuk, hogyan működik. Lehet, hogy csak a kispárna tudná elmesél-ni, amin álomba hajtja a fejét az ilyen ember... Számunkra az a fontos, hogy jól neveljük, fejlesszük a lelkiismeretünket, és hallgassunk rá: cselekedjük a jót és kerüljük a rosszat.

Törekedjünk arra, hogy li-turgikus imádságunk alapján „Krisztus félelmetes ítélőszé-ke előtt jó feleletet adjunk”, mert „ítélkezik az emberek rejtett dolgai fölött” (Róm 2,16). És ezt mi sem kerülhet-jük el.

Ivancsó István

PÁRBESZÉD A LITURGIÁRÓL

Óvatosan az arannyal

Mennyi kétértelműség öve-zi az aranyat! Évezredek óta etalonnak számít az emberek közötti kereskedelem-ben, az értékek felbecslésében. A gazdagság és a hatalom meg-tesztésítője, státuszsztimbólum. Templomok, istenek, uralko-dók palotáit díszítő, valóban gyönyörű csillogása rabul ejti a tekintetet, de könnyen az ember szívét is. Kapzsiságá-nak, rögeszmés vágyakozásá-nak tárgya lehet. A megszer-zésére irányuló törekvés nem-egyszer jár más emberek elta-posásával, a szegények érde-keinek semmibevételével.

A felszabadítás teológiájá-nak atyja, a perui *Gustavo Gu-tiérrez Isten vagy az arany az In-diákon* címmel publikálta az egyik alapvető művét *Bartolo-mé de Las Casas* Domonkos-rendi teológus püspökről, aki a spanyol hódítók által leigá-zott és kizsákmányolt indiá-nok jogainak egyik első szó-szólója volt a XVI. században. Vele kapcsolatban írja: „Ta-gadhatatlan tény, attól a pilla-nattól kezdve, hogy az evan-gélium megjelenik az Indiákon, Krisztusnak és művének két értelmezési módja kerül szembe egymással. Egyrészt az európai jelenlét teológiai igazolása azon alapul, hogy az Indiák gazdagságában a gondviselést látják. Másrészt megjelenik az evangéliumra összpontosított, krisztusi lá-tásmód, amely történelmi mó-don e föld szegényeiből, az in-diánokból indul ki, és az előb-bi álláspontot bálványimádás-nak bélyegzi. Bibliai nyelven szólva egyik oldalon van az

arany, azaz a mammon, a má-sikon, vele szemben, az Isten. Las Casas teológiáját pon-to-san az a meggyőződés vezérli, hogy nem lehet két urat szol-gálni. Választani kell. Ez a vá-lasztási lehetőség – jóllehet ki-finomultabb formában – ma is érvényes.” Az arany tehát vál-hat bálvánnyá, könnyen azzá válik, ahogyan a zsoltáros fo-galmaz: „A népek bálványai ezüst és arany, emberi kéz al-kotásai” (Zsolt 135,15). Az aranyborjút az emberi szem túl könnyen látja isteninek. A hatalom szeretetét túl köny-nyen tekinti a szeretet hatal-mának.

Templomaink, liturgikus eszközeink egyik fontos anya-ga az arany. Az ikonokon az örökkévalóság és az isteni je-lenlét minőségét hordozza. Fénye, meleg, bensőséges, nem elidegenítő csillogása az isteni fényt hivatott jelenvaló-vá tenni. A színarany liturgi-sus eszközök ma már ritkák, de az aranyozás fontos eljárás az istentiszteleten használt edények: kelyhek, pikszisek (áldoztatóedények) készítése során. A belsejüket aranyoz-zák, annak jeleként, hogy a befogadott bor és kenyér átis-tenül az Eucharisztia ünneplé-se folyamán. Az aranyszínű miseruha nagyobb ünnepe-ken a fehér liturgikus színt he-lyettesítheti, de számos olyan liturgikus öltözetet látunk, ahol az adott szín mellett az anyagba beleszőve aranszá-lak teszik ünnepélyesebbé a viseletet.

Szép az arany, nemes anyag: azok az ötvösök, ruha-

készítők, ikonfestők, temp-lomépítők, akik használják, jó esetben – ha nem talmi liturgi-kus tömegáruról van szó – mesterségük legjavát adják hozzá, és mi, akik csodálkoz-va és gyönyörködve nézzük, Istennek adjuk meg a tisztele-tet, ahogyan a napkeleti böl-csek is, akik aranyat hoztak Jézusnak ajándékba.

De jó, ha nem tulajdoní-tunk túl nagy jelentőséget en-nek. Jó, ha az Egyház diszkrét-en él a hatalmat és státuszt kifejező szimbólumokkal, és jó, ha viseletében és szokásai-ban is hitet tesz a szegények, a kizsákmányoltak mellett. Jó, ha Isten aranyos csillogásába őket is bevonja. Jó, ha a csillo-gás nem feledteti, hogy Jézus „gazdag létere értünk sze-génnyé lett, hogy mi az ő sze-génysége által meggazdagod-junk” (vö. 2Kor 8,9). Most, amikor úrnapiján aranyozott monstranciákban emeljük fel az Eucharishtiában vándorlá-sunk kenyerévé lett Jézust, ne feledjük, kit is emelünk fel: ér-tünk megtört testével, arany monstranciáinkban felemeljük a világ szenvedését, megtört, szegény, beteg embertársain-kat. *Pilinszky* szavaival:

*Esti mise, téli vecsernye,
éjféli Úrfölmutatás,
miként a hó hallgat a meglepett
fák alján, ahogyan csupán
téli égbolt erős, szilárd,
úgy vérzenek jók, rosszak*

*együtt,
bárányok, füvek, farkasok
halálunk monstranciájában.*

Fehérvári Jákó OSB

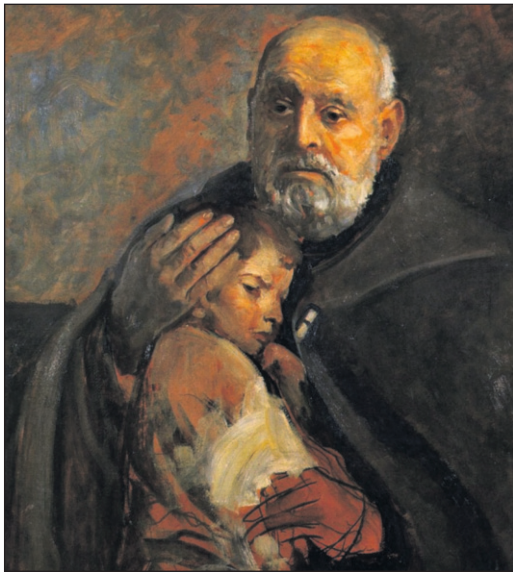
A HÉT SZENTJE

Chmielowski Szent Albert

Június 17.

Adam Hilary Bernard Chmielowski néven szü-letett, gazdag lengyel arisztokrata családban. Négyen voltak testvérek, Adam nyolcéves volt, amikor elvesztették szüleiket. Ettől kezd-ve rokonok nevelték őket.

A puławy mezőgazdasági és erdészeti aka-démián tanult, hogy idővel át tudja venni a családi birtok irányítását. 1863-ban részt vett az Orosz Birodalom elleni januári felkelésben. Megsebesült, és egyik lábát térdtől elvesztette. Ráadásul a cár súlyos büntetést szabott ki a fel-kelőkre, így menekülnie kellett az országból. Egy ideig Belgiumban folytatott mérnöki ta-nulmányokat, majd Párizsba ment, ahol festeni kezdett. Varsóban rajztanári oklevelet szerzett, aztán a müncheni szépművészeti akadémia hallgatója volt. Ekkor térhetett csak haza. Krak-kóban ismert és népszerű festővé vált.

Mindeközben egyre inkább együttérzés éb-redt benne a város szegény és elnyomott em-berei iránt. Munkát vállalt a város egyik haj-léktalanszállóján, és festményein is mind gya-koribb téma lett a szenvedés. Egyik főműve az *Ecce Homo* című kép, amelyen az egész embe-riség szenvedését magára vállaló Emberfiát ábrázolta.

Szegénykonyhákat, árvaházakat és menhe-lyeket nyitott, ezeken belül műhelyeket, hogy a rászorulóknak szakmát adjon, és segítse őket megmenekülni az anyagi és erkölcsi nyomor-ból. Szálláshelyeire minden különbségtétel nélkül befogadta a rászorulókat. Csak adomá-nyokat fogadott a rá, és a testvérek ott éltek a menhelyeken, teljes közösségben a szegények-vel. Albert testvér az egyik általa alapított szá-l-lón halt meg.

L. K.

JÚNIUS 14., VASÁRNAP – KRISZTUS SZENT TESTE ÉS VÉRE: ÚRNAPJA (Év-közi 11. vasárnap, Vazul, Hedvig) – MTörv 8,2–3.14b–16a (Az Úr a pusztában man-nával táplálta népét.) – 1Kor 10,16–17 (Sokan egy kenyér, egy test vagyunk.) – Jn 6,51–58 (Az én testem valóban étel, az én vérem valóban ital.) – **Énekrend:** Ho 106 – EE 575, 419, Ho 106 – EE 167, Ho 134 – EE 543, Ho 150 – EE 200.

JÚNIUS 15., HÉTFŐ – Árpád-házi Boldog Jolán szerzetesnő emlék-napja (Vid, Kreszcencia) – 1Kir 21,1–16 – Mt 5,38–42.

JÚNIUS 16., KEDD (Jusztina, Ajtony) – 1Kir 21,17–29 – Mt 5,43–48.

JÚNIUS 17., SZERDA (Laura, Adolf, Marcián) – 2Kir 2,1.6–14 – Mt 6,1–6.16–18.

JÚNIUS 18., CSÜTÖRTÖK (Arnold, Levente) – Sir 48,1–15 – Mt 6,7–15.

A hét liturgiája

A év

líd vagyok, és alázatos szívű – mondja az Úr.) – Énekrend: Ho 155 – EE 580, Ho 226 – EE 151, Ho 154 – EE 543, Ho 152 – EE 189.

JÚNIUS 20., SZOMBAT – A Boldogságos Szűz Mária Szeplőtelen Szívének emléknapja (Rafael, Florencia) – Iz 61,9–11 – Lk 2,41–51a.

JÚNIUS 21., ÉVKÖZI 12. VASÁRNAP (Gonzága Szent Alajos szer-zetes, Lujza, Leila) – Jer 20,10–13 (Meggazdagodott a szegénynek lelkét a gonoszok kezéből.) – Róm 5,12–15 (A kegyelem hatása nem olyan, mint a bűnbeszéd.) – Mt 10,26–33 (Ne féljete az azokat, akik a testet ölik meg!) – **Zsolozsma:** IV. zsolnárhét – **Énekrend:** Ho 229 – EE 588, Ho 229 – EE 142, Ho 134 – EE 352, Ho 153 – EE 190.

Amerikai egyházi vezetők elítélik George Floyd meggyilkolását

Amerikai katolikus egyházi vezetők elítélték George Floyd meggyilkolását, ami május 25-én történt az egyesült államokbeli Minneapolisban (Minnesota állam). Fehér rendőrök erőszakos módon léptek föl a fegyvertelen afroamerikai férfival szemben, aki az intézkedés következtében az életét veszítette. Az eseményről videofelvétel készült, amely óriási felháborodást váltott ki, nem csak az Egyesült Államokban, hanem világszerte.

Hét főpásztor, akik az amerikai püspöki konferencia különböző bizottságait vezetik, kijelentették: „Megdöbbszünk, borzasztónak tartottuk és felháborodtunk, amikor végignéztük a videót, amelyen megölnek egy afroamerikai férfit. Ami még megdöbbszőbb: néhány héten belül több hasonló incidens is történt. Mindez a végső meghívás a határozott megtérésre, amire mindannyiunknak választ kell adnunk.” Hozzáadták: „A rasszizmus (...) valós és aktuális veszély, melyet teljes mértékben le kell küzdeni.”

José Gómez Los Angeles-i érsek, az USA püspöki konferenciájának elnöke két nappal később saját nyilatkozatot adott ki. „Önpusztítónak és saját érdekei ellen valónak” nevezte az esemény után kialakult erőszakos tiltakozásokat, ugyanakkor megjegyezte: „Meg kell értenünk, hogy a városokban zajló tüntetések testvéreink millióinak megalapozott csalódását és haragját fejezik ki. Azokét, akik ma is megaláztatást, méltatlanságot és egyenlőtlen lehetőségeket tapasztalnak, pusztán a származásuk vagy a bőrük színe miatt. Ennek nem szabad így lennie Amerikában.”

A legerősebb és legszemélyesebb nyilatkozatot Blase Cupich chicagói bíboros tette: „A múlt éjszaka nagy fájdalommal néztem, ahogyan az emberek dühös haragja országszerte fellobbant. Láttam a várost, ahol születtem, a városokat, ahol éltem, a várost, amelyben pásztor vagyok, a várost, ahol tanultam, és most lányokban áll. Megfélemlített az erőszak? Igen. Meglepett? Nem. Ahogy a mondás tartja: ha nem vagy felháborodva, akkor nem figyeltél eléggé.” „A megoldás ott kezdődik – fogalmazott Cupich –, amikor már

nem az »ő válaszuk« arányosságáról beszélünk, hanem a közöttünk lévő arányokról.”

Donald Trump amerikai elnök drámai módon demonstrálta véleményét a helyzet kapcsán. A Fehér Ház Rózsakertjében mondott beszédében kijelentette: Floyd esetében igazságot fognak szolgáltatni. Ugyanakkor megerősítette, hogy szükség esetén katonai erő is bevetnek a zavargások elfojtására. „Ez nem békés tiltakozás. Ezek belföldi terrorcselekmények” – mondta.

Miközben beszélt, a karhatalmi erők eltávolították a tüntetőket az Episzkopális Egyházhoz tartozó közeli Szent János-templom előtt, amelynek alagsorát vasárnap este felgyújtották. A templom majdnem két évszázadon keresztül a Fehér Ház kápolnájaként szolgált, és James Madison óta valamennyi elnök imádkozott itt. Trump azzal fejezte be a Rózsakertben tartott beszédét, hogy kijelentette, most egy nagyon különleges helyre megy. Ezután a titkosszolgálat ügynökei és a Fehér Ház alkalmazot-

tai kíséretében átsétált a Lafayette tér túloldalán lévő templomhoz, ahol Bibliával a kezében fényképezkedett. A Fehér Ház munkatársai és William Barr legfőbb ügyész is csatlakozott az elnökhöz a fotózás alatt.

Mariann Edgar Budde, az Episzkopális Egyház washingtoni püspöke úgy fogalmazott: felháborítónak tartotta ezt a jelenetet.

Derek Chauvin volt rendőrtisztet, aki a május 25-ei rendőri intézkedés során George Floyd nyakára térdelt, gyilkosság, emberölés vádjával letartóztatták. Az atrocitásról készült videofelvételen hallani, amint Floyd azt mondja: „Nem kapok levegőt.” A rendőr ennek ellenére közel kilenc percen át szorította a nyakát. A három másik rendőrt, akik szintén részt vettek az intézkedésben, elbocsátották.

A George Floyd családja által kért független halottkémi jelentés szerint a 46 éves férfi halálát a nyakára és a hátára nehezedő nyomás idézte elő, ami az agy vérellátásának hiányához, fulladáshoz vezetett. A jelentés szerint a hátára nehezedő súly, a bilincs és a testhelyzete is szerepet játszott a halálában.

Forrás: The Tablet
Fotó: Wikipedia Commons

„Engedelmeskedem, ez a hallgatás ideje”

Enzo Bianchi elfogadja a döntést, elhagyja Bosét

Enzo Bianchi, a bosei örökumenikus közösség alapítója és korábbi elöljárója elfogadta a Szentszék döntését, és elhagyja Bosét. A monasztikus közösség május 27-én tette közzé egy apostoli vizitáció eredményét: Bianchitól és a közösség három másik tagjától azt kéri a Szentszék, hogy költözzenek máshová.

„Jézus is hallgatott – kommentálta döntését a Twitteren a bosei közösség alapítója. – Eljött az idő, amikor az igazságot csak a hallgatás fejezheti ki, mert az igazságot a maga meztelenségében kell meghallgatni, a keresztben, amely a trónusa. Jézus Heródes előtt úgy mondta ki az igazságot, hogy hallgatott.” Szavai egy 77 éves ember mélyen megszenvedett döntéséről tanúskodnak: egész életét egy, az Isten szavára alapított közösség felépítésének szentelte, amelyet most el kell hagynia, hogy lehetővé tegye annak növekedését, fejlődését. Rögön a Szentszék május 13-án kiadott rendelkezése után – amiben az indoklás a tekintély gyakorlásának módja volt – Bianchi azt írta, megérti, hogy a jelenléte nehézségeket okozhatott a közösségben. „Készek vagyunk bűnbánó lélekkel irgalmasságot kérni és adni” – írta közleményében.

A végső megegyezés május 31-én, pünkösdvasárnap született meg. A bosei közösséget alapításától kezdve a testvériség lelkülete hatja át, ennek fényében nincs szó győztesekről és vesztesekről. Bianchi és három társa elfogadta, hogy határozatlan időre elhagyja Bosét. Számos feltételezés van arra vonatkozóan, hogy hol telep-

szik le Enzo Bianchi, Olaszország és külföld is szóba jöhet. Két férfi szerzetestársa, Goffredo Boselli és Lino Breda öt évre távozik, két különböző helyre mennek. Női szerzetestársuk, Antonella Casiraghi pedig egy harmadik helyre készül. A bosei közösség számára megnyugvást jelent, hogy távozásuk nem végleges.

Enzo Bianchit nem elűzték az általa megalapított közösségből, hanem arra kérték, vonuljon vissza egy másik helyre, és ezzel adjon időt arra, hogy a közösség visszanyerje a nyugalmat, újrafogalmazza a bosei karizmát. Abban reménykednek, hogy a vatikáni Államtitkárság segítségével majd ez az időszak is véget ér, és újra együtt járhatnak a testvériségnek ezen a szép és fontos útján.

A keletkezett sebet be kell gyógyítani, hiszen veszélyeztette a közösségbe látogatókat és a különböző felekezetekhez tartozó testvéreket is, akik évtizedek óta az egység jelét látják a bosei közösségben. A Szentszék közbelépésére a béke helyreállítása érdekében volt szükség.

Boséban most újraindulhat az élet, testvéries légkörben, a megújulás reményében. Sok fontos kérdést kell tisztázni, egyebek mellett azt is, hogy több mint fél évszázaddal az alapítás után mi a jogi státusza a közösségnek, amit bár nemzetközi szinten is elismernek, jogi értelemben véve még mindig a hívek magánjellegű szervezeteként működik, a helyi püspök felügyelete alatt.

Forrás és fotó: Avvenire
Fordította: Thullner Zsuzsanna

Van egy álmom...

Bizonyára sokan ismerik *Martin Luther King* egyik legismertebb beszédét. Benne az elhíresült mondatokat, melyek úgy kezdődnek: „Van egy álmom...” Érdemes (újra)olvasni. Magam egyetemista éveimben találkoztam vele először, egy katolikus folyóiratban. A beszéd alapjául szolgáló helyzettel a 2000-es évek elején személyesen is szembesültem.

Előrebocsátom, hogy nem szeretném fehér-fekete ellentétre egyszerűsíteni a helyzetet és mondandómat, de a napokban reflektorfénybe került probléma megértéséhez egy-két szempontot ajánlok az Olvasó figyelmébe.

Feleségem munkája révén 2005-től Litvániában éltünk. Én a gimnáziumi és egyetemi tanulmányaim során csak német nyelvet tanultam, azt gondoltam, Európában boldogulni tudok majd vele. Amikor Vilniusba értünk, az első napokban felmértem, hogy mivel a litván archaikus indoeurópai nyelv, nem sajátítjuk el egyhamar, és még németül beszélő papot sem talállok, mivel a helyiek az angol nyelvet preferálják. Így nem volt kérdés, hogy a balti országban az Egyház életébe bekapcsolódva az amerikai katolikus közösséget választottuk. Feleségem szinte anyanyelvi szintű angolnyelvtudása biztossá tette a döntést.

A közösség tagjai nagyjából egy helyi amerikai nagykövetség dolgozóit, helyben tanítókat, kisebb részben a tengerentúlról érkező, az országban letelepedett, oda házasodott emberek. Nagyon nyitottak voltak, az első perctől

befogadtak minket, örültek nekünk. Akkor ismertem meg a filmekben láttakon túli, hús-vér amerikaiakat. Két hete jártunk a közösségbe, amikor a zenei szolgálatot végző gitárost, az országban állomásozó vadászpilótát máshová helyezték. Sajnáltuk, hogy elköltözött, és azon tanakodtunk, hogy ki fogja átvenni a szentmisek hangszerek kíséretét. A feleségem kapacitált, hogy mivel még gimnáziumi éveimben gitároztam, folytassam én a zenei szolgálatot. Az amerikai közösség lelkesen fogadta az ötletet, így hamar beszereztünk egy gitárt, és vasárnap már mi alkottuk a kétfős kórust. Mivel az angol énekeket nem ismertem (sőt még a nyelvet sem annyira), taizéi énekekkel próbálkoztam, de a fogadtatás kiábrándító volt. Különösen a latin nyelvű versszakok keltettek értetlenséget, kérték, hogy ha tehetem, ezekkel ne próbálkozzak máskor. Így igyekeztem minél gyorsabban megtanulni az angol nyelvű egyházi énekeket, melyek dallama a mi *Hozsanna* gyűjteményünkhöz képest is inkább a protestáns énekekre hasonlított, így viszonylag könnyen ment. A mise közösségében megünnepeltük egymás nemzeti ünnepeit, így például október 23. alkalmából az énekek és a mise intenciója is ennek jegyében hangzott el.

Martin Luther King baptista lelkész, az amerikai fekete polgárjogi mozgalom Nobel-békedíjas vezetője születésének (1929. január 15.) évfordulója alkalmából 1986 óta január harmadik hétfője nemzeti ünnep és munkaszüneti nap az Egyesült Államokban. Ennek kapcsán a vasárnapi szentmise záróénekének a filmekből is jól ismert *Amazing grace* egyházi éneket választottam, és el is mondtam az apropóját. A szentmise után valóságos hideg zuhany ért. Hirtelen beleláttam a helyi amerikai katolikus közösség jól fésült, mindig mosolygós tagjainak lelkébe egy picit. Amolyan szalonnégerézis jellemezte a közhangulatot, a legviszafogottabb vélemény is az volt, hogy Martin Luther King nem érdemelte meg ezt a tiszteletet, bezzeg *Lincoln* elnöknek nincs ünnepe... Még az is elhangzott „érvként”, hogy Krisztus sem ítélte el a rabszolgatartást.

Visszatérve a mába: látva a médiában a több napja zajló amerikai tüntetéseket a rendőri intézkedés során megölt *George Floyd* halála miatt és a máskor igen hangos, magukat katolikusnak és életvédőnek aposztrofáló amerikai lobbicsoportok (melyek legtöbbször a pápát és tevékenységét veszik célkeresztbe) és portálok némaságát a helyzetben, az egykori mise emlékélt felidézve ismét a döbbenet lesz úrrá rajtam. Emellett persze jó érzéssel tölt el sok amerikai püspök és pap megszólalása, akik Ferenc pápa és elődei szavait ismételve elítélik a rasszizmus legkisebb csábítását is, és minden esetben az élet védelmét hangsúlyozzák, a fogantatástól a természetes halálig.

Egyházunk életet adó tanítása arra buzdít, hogy a bűnt elítéljük, de a bűnösre emberként tekintünk. Ennek jegyében minden erőszakot: rongálást, fosztogatást, önbíráskodást elutasítunk. Bár Amerika messze van, ha idehaza az elmúlt hetek késeléses bűncselekményei utáni hangulatra tekintünk, érdemes felidézni azokat az álmokat, melyeket Martin Luther King 1963. augusztus 28-án fogalmazott meg. Hiszek abban, hogy amiről ő beszélt, Krisztus országának az alapja; hogy a bőrszín és nemzetiség nem különböztet meg bennünket, nem kerülhet senki a származása miatt hátrányba, élete ugyanannyira értékes Isten szemében, mint bárkié, és teremtettségéből, Isten-arcúságából adódó személyi méltósága semmilyen körülmények között nem csorbulhat.

Híres beszédében Martin Luther King hangsúlyozta: „Küzdelmünket örökké a méltóság és a fegyelem magas síkján kell vezetnünk. Nem engedhetjük, hogy alkotó tiltakozásunk fizikai erőszakká korszakosuljon.”

Van egy álmom... Optimista vagyok, ha mindannyian – kezdve jómagammal – megtérünk, jobb emberek leszünk, akkor Isten szerető terve szerint az ő gyermekeiként tudunk egymásra tekinteni, abban a pünkösdi lelkületben, mely a sokféleséget az Úr népének egységévé kovácsolja.

George Floyd, rest in peace!

Kuzmányi István
Fotó: The Tablet

Erdélyi magyar egyházi vezetők nyilatkozata

A trianoni diktátum centenáriumán

A trianoni békeszerződés aláírásának 100. évfordulóján, június 4-én közös nyilatkozatot tettek közzé az erdélyi magyar főpásztorok: Kovács Gergely gyulafehérvári érsek, Schönberger Jenő szatmári, Böcskei László nagyvárad, Pál József Csaba temesvári római katolikus, Adorjáni Dezső Zoltán evangélikus-lutheránus, Kató Béla és Csúry István református, valamint Bálint Benczédi Ferenc unitárius püspök.

„Igyekeztek megtartani a Lélek egységét a békeség kötelékével. Egy a test és egy a Lélek, aminthogy egy reménységre kaptatok elhívást is (...)” (Ef 4,3–4)

Az 1920. június 4-én aláírt trianoni diktátum centenáriumán mindenekelőtt Istenhez fohászkodunk a Lélek egységének megtartásáért. Az ő gondviseléséért adunk hálát, amellyel az elmúlt évszázad történelmi tragé-

Ma újra megerősödünk abban a küldetésben, amely egyenként és közösen arra ösztönöz mindnyájunkat, hogy a békeség szellemében szolgáljuk mennyei Atyánkat. Ennek érdekében a szomszédos nemzetekkel kölcsönösen, Isten akarata szerint és Jézus Krisztus tanítása szellemében keresztény alapokra kell helyeznünk egymáshoz való viszonyulásunkat. A tényleges egyenrangúságban élő népek gyermekei egymást megbecsülve és tiszteltetben tartva esélyesebben boldogulhatnak. A nemzetek küldetése az isteni világrendben eleve a békéhez, és nem az ellenségeskedéshez kötődik, ugyanakkor az új keletű civilizációs veszélyekkel, a keresztényellenes és értékromboló törekvésekkel szemben is együttműködésre vagyunk utalva.

Jövőnkre tekintve az Istentől származó lelki, szellemi és közösségi erőforrásainkért imádkozunk, amelyek mind ez idáig segítettek a túlélésben, és további megmaradásunkhoz is fel-

diái közepette is oltalmazta a magyar nemzetet. Megmaradásunk csodája a Teremtőbe vetett hitből és az összetartozás erejéből fakad. Ez küldetéstudattá formálódva arra buzdít, hogy merjünk jövőt álmodni. Dicsőség ezért Istennek és köszönet minden áldozatvállaló magyar embernek!

Egy évszázaddal e fájdalmas történelmi esemény után megerősödött hittel tekintünk a jövőre, felismerve, hogy pusztá létünk az isteni gondviselés jelenvalóságának bizonyítéka. Egy ország testét fel lehet szabdalni politikai határokkal, de az életet és békeséget igénylő nemzet lelkét nem! Sőt, a pusztá túlélés felett az elnyomtatás legsötétebb évtizedeiben is képesek voltunk arra, hogy a reménybe kapaszkodva értékeket teremtsünk.

tétlenül szükségese. A trianoni diktátum századik évfordulóján elsősorban a nemzeti összetartozás erősítéseért és áldásos jövőnkért fohászkodunk, nem a gyászt és a veszteségérzetet mélyítjük.

A történelem Ura adjon bölcsességet mindnyájunknak, hogy válasszunk mindenkor az életet és az áldást, az összefogást és a megmaradást, mintsem az önfeladást és a megalkuvást. A jó Isten áldja meg jelenünket és jövőnket! Ő adjon erőt a reményteljes munkához, alkotóerőt értékeink gyarapításához, hitet nemzetünk és az emberiség szolgálatához!

2020. június 4.

Forrás: Reformatus.ro
Fotó: MTI

Üléseztek a magyar katolikus püspökök

(Folytatás az 1. oldalról.)

Szociális és egészségügyi intézményeinkben, otthonainkban is a hatósági iránymutatásoknak megfelelő, szigorú óvintézkedéseket rendeltek el, és továbbra is mindenben követik az állami előírásokat.

A Covid-19-járvánnyal összefüggésben központi fenntartású intézményeinkben összesen kilenc megbetegedést regisztráltak, közülük három beteg hunyt el.

A szükséges védőfelszerelések biztosítása folyamatos, ezek beszerzéséről az intézmények maguk is gondoskodnak, és többek között a Katolikus Karitás az mai napig is nélkülözhetetlen munkát végez e téren. Segítségüknek köszönhetően a KOSZISZ, a Katolikus Szeretetszolgálat, valamint a szerzetesrendek és a civil szervezetek által működtetett bentlakásos szociális és egészségügyi intézmények ellátása is biztosított. Az elmúlt időszakban megközelítőleg 7000 liter felületfertőtlenítőt és alkoholos kézfertőtlenítőt, 500 darab arcvédő pajzsot, 80 darab érintésmentes lázmérőt, több mint 200 ezer szájmascskot, 60 ezer gumikesztyűt, 10 ezer immunerősítő és vitaminkészítményt adtak át, amelyekkel rászoruló családokat, időseket és intézményeket támogattak.

Emellett a kárpátaljai hátrányos helyzetű magyarok segítését is folytatta a szervezet. A vírushelyzet alatt 200 csomag élelmiszert, 6000 szájmascskot, 5000 gumikesztyűt és fertőtlenítőszeret adományoztak. A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia tagjai köszönetüket fejezik ki a különböző területeken dolgozó munkatársak elkötelezett

munkájáért, amellyel példát mutatnak mindannyiunknak. Az intézményeinkben végzett szolgálatok minden részlete fontos számunkra, mert egymást kiegészítve, támogatva tudják a rászorulókat életét, hétköznapijait elérhetővé, emberhez méltóvá tenni.

Mivel olyan járványügyi szabályok léptek életbe, amelyek következtében megszűntek a kijárási korlátozások és országosan lehetővé vált a liturgia nyilvános végzése, szükséges, hogy a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia a veszélyhelyzet idejére hozott korábbi rendelkezéseit módosítsa. (Az MKPK ezzel kapcsolatos közleménye lapunk 1. oldalán olvasható.)

Főtisztelendő Csordás Gábornak, a Központi Papnevelő Intézet prefektusának mandátuma a nyáron lejár. Munkáját, amellyel a magyarországi papképzést támogatta, ezúton is hálásan köszönjük. A tisztség további ellátásával a testület Lovassy Attilát, a Váci Egyházmegye papját bízta meg.

A Katolikus Szeretetszolgálat főigazgatói pozíciójának korábbi megüresedése miatt, június 15-ei hatállyal a feladat ellátásával a püspökök Vajda Norbertet, az eddigi szakmai igazgatót bízzák meg. Munkáját közvetlenül Kinde Kálmán gazdasági főigazgatóval együttműködve végzi.

A püspöki konferencia Hitoktatási Bizottsága folytatja a hitoktatáshoz, katekézishez kapcsolódó digitális tananyagok fejlesztését. A feladat fontosságára a járványügyi helyzet is felhívta a figyelmet. A digitális platform alkalmas válasznak bizonyulhat a XXI. század elvárásaira, tekintve, hogy az oktatási eszköz-

zöknek mindenkor alkalmazkodniuk kell az adott kor igényeihez.

A konferencia döntése értelmében Szent Borbála, Szent Rozália, Szent Rókus és Szent Vendel ünneplése választható emléknappként újra szerepelni fog az Igenaptárban. Ezek a Magyarországon is tisztelt szentek régebben megtalálhatók voltak ugyan a liturgikus naptárban, de később kimaradtak az emléknapok közül.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Pro Ecclesia Hungariae díjat adományoz a napokban 80. életévét betöltő Kozma Imre atyának, amellyel elismerését és háláját fejezi ki azért a több évtizeden átívelő, áldozatos munkáért, amelyet a Magyar Máltai Szeretetszolgálat élén végez.

Ferenc pápa határozata értelmében, amelyet május 18-án, Szent II. János Pál pápa születésének centenáriumán tett közzé az Istentiszteleti és Szentségi Kongregáció, Szent Fausztina nővér liturgikus ünneplése bekerült a liturgikus római naptárba. A határozat szerint emléknapiját minden évben október 5-én tartják. Szent II. János Pál pápa az isteni irgalmasság hirdetője és Fausztina nővér tisztelője volt. Az új ünnep – a kongregáció dekrétuma szerint – minden katolikus naptárba bekerül; a miseszövegek és a zsolozsma szövegei a véglegesítést követően az egyes püspöki konferenciák gondozásában jelennek meg.

Szent Fausztina nővér a lengyelországi Głogowiecban született 1905. augusztus 25-én, majd 1925. augusztus 1-jén felvételét kérte az Irgalmas Szűz Nővéreinek zárdájába, ahol a Fausztina nevet kapta. Jézus Fausztina nővérré bízta irgalmasságának örömhírét. Fölszólította őt, hogy hirdesse a minden embernek szóló isteni irgalmasság kinyilatkoztatását, szüntelenül kérje ezt az irgalmat mindenki számára, és terjessze az isteni irgalmasság tisztelét. Harminchárom évesen halt meg, 1938. október 5-én.

II. János Pál pápa 1993. április 18-án, húsvét második vasárnapján boldoggá, hét évvel később, 2000. április 30-án, húsvét második vasárnapján szentté avatta Fausztina nővért, és elrendelte az isteni irgalmasság ünnepét húsvét második vasárnapjára.

Budapest, 2020. június 3.

Forrás: MKPK Sajtószolgálat
Fotó: Merényi Zita

A bencés lelkiségű szociális testvérek élete, szabályzatuknak megfelelően, a Szentlélekben gyökerezik. A Szociális Testvérek Társaságában hagyományosan pünkösdkor tartják a fogadalomtételüket, köszöntik a fogadalmi évfordulóhoz érkezett testvéreket, és ekkor kezdődik a novíciátus. A koronavírus-járvány miatt idén rendhagyó módon ünnepelt a közösség. Németh Emma előjáró-helyettes írását közöljük.

A közösség nagy létszáma miatt a 40. és a 25. jubileumukat ünneplő testvérek – Czúcz Erzsébet, Egyed Gyöngyvér, Szabó Katalin és Gál Mária – köszöntése május 30-án, szombaton kora délelőtti virtuálisan, kizárólag a testvérek számára megnyitott online térben történt. A személyes köszöntésre csak egy későbbi időpontban lesz lehetőség. Ugyancsak a technika eszközei révén kapcsolódtak be a társaság tagjai az öt új novícia felvételébe. A társaság anyaházában Mohos Gábor esztergom-budapesti segédpüspök ünnepi szentmisét mutatott be, amelyre a hagyományok-

nak megfelelően – igaz, a szokásostól eltérő keretek között – már a kültagok, családtagok, rokonok, barátok is hivatalosak voltak.

A szentmise keretében tett elsőfogadalmat a novíciátust befejező négy fiatal: Márton Etelka, Szabó Anikó, Rácz Borbála és Földváry Katalin. Az elsőfogadalmaskor mellett fogadalmat újított két testvér a magyar kerületből, Svajcsik Zsófia Sára és Jobbágy Borbála.

Az ünnepet még különlegesebbé tette, hogy a vírushelyzet miatt egy erdélyi és egy szlovák ideiglenes fogadalmas is együtt újított a magyar testvérekkel.

Te kövess engem! Pünkösdt a szociális testvéreknél

Rajtuk kívül csak a társaság előjárói lehettek jelen a szűk körű, bensőséges ünnepen, amelynek azonban az egész országból és határainkon kívülről is sokan lehettek részei az online közvetítés segítségével.

Mohos Gábor püspök a szentbeszédében a Krisztuskövetés csodálatos távlatait állította a testvérek elé. A napi evangéliumból kiemelte Jézus és Péter apostol párbeszédét. Péter kérdésére, hogy Jánossal mi lesz, Jézus kitérő választ ad: Mit törődöl vele? Te kövess engem! A meghívás a körülményektől, a többiek től függetlenül, személyesen szól mindenkinek. Egyikünk sem kap térképet arról, mi történik majd velünk az éle-

tünk során. A lényeg az, hogy bármi történik is, ne másokra, ne a jövőbe nézzünk, hanem az itt és mostban kövessük Jézust, hogy a mában bízzunk benne. Ha nem így volna, magunkra, a saját erőnkre építenénk az életünket, nem pedig rá – mondta a szentmise szónoka.

Majd így buzdított: Figyeljük az idők jeleit, amelyek napjainkban különösen kiutatnak civilizációnk törekvésére. Ebben a rendkívüli helyzetben tanít minket Isten arra, hogy képesek legyünk megkülönböztetni, mi az, ami lényeges. A legfontosabb: mindent megtenni azért, hogy élő kapcsolatban maradjunk Istennel, a remény, az örömhír emberei legyünk ak-

kor is, ha időnként fel kell vennünk a keresztünket.

Jézus nem ígérte a földi élet drámaiságának megszüntetését, de az ő gyógyító, megújító, felemelő kegyelmét igen – mondta Mohos Gábor. A püspök arra hívta fel a fogadalmat tevők figyelmét, hogy mindig lesznek nehézségek, de ez benső, mély örömmel jár együtt. Az öröm és a szen-

vedés összekapcsolódik: nem tud igazán örülni, aki nem szenvedett, és nem tud igazán szenvedni, aki sosem örült, mert mindkettőhöz nélkülözhetetlen a nyitott szív. Ezért is van szükségünk egymásra, a közösségre – kapták útravalóul és küldetésül a testvérek.

Forrás és fotó: Szociális Testvérek Társasága

Bárhol élünk, az Egyházban otthon vagyunk

A spanyol ajkú közösség mindennapjai Magyarországon

Folyamatosan növekvő létszámú spanyol ajkú közösség él Magyarországon. Tagjai messzi tájakról érkeztek, az Ibériai-félszigetről és számos latin-amerikai országból. Lelkipásztorukat, Szili Andrást arról kérdeztük, hogyan találhatnak itt otthonra, és mi az Egyház feladata a közösségükben.

Kevés az olaszul és a spanyolul beszélő pap Magyarországon. Honnan a nyelvtudása?

– Mindig vonzott a frankó-főn világ, emellett pedig gyerekkoromban szinte belenőttem az olasz nyelvbe. Minden évben olaszok között nyaraltunk. Ahogyan az anyanyelvemet, úgy sajátítottam el észrevétlenül az olaszt is, később pedig hozzátanultam a nyelvtant. A spanyol nyelvvel a találkozást egy perui utazás hozta el számomra. Az élmény hatására itthon foglalkozni kezdtem a nyelvvel. A tanulásnak nagy lendületet adott, hogy egy spanyol–magyar jegyespár jelentkezett nálunk esküvőre a Szent István-bazilikában, ahol akkoriban diakónus voltam. Az irodában én vettem fel az adataikat, és hogy bevágódjak náluk, spanyolul szóltam hozzájuk. Főlkértek, hogy én eskessem őket. Közel egy évem volt felkészülni. Tanárhoz jártam és

gyar számít az átlagnál nehezebb nyelvnek, nem könnyen tanulják meg. Így, bár látják, hogy a magyarok szeretik őket, nem biztos, hogy könnyen alakul ki szorosabb kapcsolat.

Milyen spanyol nyelvű országokból érkeznek a magyarországi közösség tagjai, és mennyire meghatározó ez a háttér?

– A világon mintegy húsz ország hivatalos nyelve a spanyol. Hozzánk leginkább az Ibériai-félszigetről érkeznek a spanyol ajkúak, de egyre nagyobb számban vannak itt latin-amerikaiak is. Mexikótól Chilén át Argentínáig, Peruból, Mexikóból, Kolumbiából, Venezuelából, nagyjából minden spanyol anyanyelvű országból élnek itt emberek. Sokféle nemzet tagjai, akik egymástól hatalmas távolságokra fekvő, sajátos, gazdag kultúrájú országokból jöttek. A spanyol nyelv képez hidat

hátunk mögött nem tudjuk jól megítélni a korábbi időszakot. Az Egyház szerepe is nagyon bonyolult, de alapjában véve pozitív. Ha valaki kiállt az indiánokért, a védelmükre kelt,

helyen teljesíték szolgálatot. A spanyol ajkú hívek közössége jelenti számomra az állandóságot, jó ideje már együtt gyarapodunk a hitben. A gyóntatójuk vagyok, házszentelések-

anyatejével szívott magába, ami a szüleihez, a gyerekkorához, a kultúrájához köti. A spanyol ajkú közösség sokat segít abban, hogy otthon érezzék magukat nálunk. Szerencsére a

mal dicsekedhetünk. A szentmisék a közösségi összejövetelek alkalmai is. A hívek maguk is keresik a lehetőségeket, amelyek az igazi közösséggé válást segíthetik. A családok életében fontos az elsőáldozás. Háromévente tartunk egyet. A 9–12 évesek Barbara perui nővérrel, a Verbum Dei közösség tagjával készülnek föl erre az alkalomra. Ő egyébként is nagyon sokat segít a pasztorációban. A programok koordinálásában *Equipo Pastoral* támogat engem. Az életünkben nagyon fontosak az ünnepek: a karácsony, a húsvét és a Guadalupei Szűzanya ünnepe. Adventben, nagybőjben egy-két napos lelkigyakorlatot tartunk, a fiataloknak külön is.

Vannak sajátos, a déli népek mentalitásával összefüggő jellemzői a spanyol ajkúak számára tartott liturgiáknak?

– A közvetlenség jellemzi őket a liturgiában is. Ha spanyol atya mutatja be a szentmisét, közvetlenebb hangnemet üt meg, mint nálunk szokás. Szabadabban, ki-kikacsintva, kérdezgetve beszél a hívekhez, fölvet egy-egy témát, és választ is vár ezekre, így prédikál. Az öröm kifejezésre juttatása is jellemző rájuk, például tapsolnak, amikor a feltámadt Jézust ünneplik. A gesztusaik, az énekeik erősen hatnak az érzelmeikre. Gyönyörűek az énekeik, szép a dallam és mély a tartalom. Kicsit magyarul is szoktunk azért énekelni. Gyakori a gitáros mise, de megszólal a liturgiákon a harmónium, a fuvola és különféle, a spanyol kultúrához kapcsolódó hangszerek is, amelyekkel csattogtatni lehet. Így még inkább hazai az ünneplés íze. Karácsonykor a megszületett kis Jézust csókkal illetik, megsimogatják. Máriát köszöntve hordozzák a Szűzanya képét, virágot visznek neki. A Szűzanyát, aki az egyik ország védőszentje, úgy ünnepeľjük meg, ahogyan a másik ország tiszteľi. A hívek így megismerhetik egymás kulturális jellemzőit is. A nyelv összeköti a közösség tagjait, de érezhetők a különbségek is. Ez a sokféleség gazdagítja az embert, az egyházi közösségi létben különösen.

Trautwein Éva
Fotó: Merényi Zita

gyakoroltam, így sokat javult a nyelvtudásom.

Gondolom, nem gyakori, hogy egy idegen országban az anyanyelvükön beszélnek velük.

– Igen, megszokták, hogy Közép-Európában ritkán van részük ebben, ezért nagy öröm számukra. A spanyolok megtiszteltetésnek veszik és megbecsüľik, ha valaki a nyelvükön szól hozzájuk, és nagyon elnézőek, ha az illető nem beszél tökéletesen spanyolul. Velem is így vannak. Elfogadóak, akkor is, ha látják, hogy picit idegenül csetlek-botlok a szokásaik között. A spanyol nálunk szerelem nyelv. A magyarok számára nem könnyű elsajátítani a kiejtését. Második nyelvként egyre népszerűbb az iskolákban, de a kevesebb óraszám miatt is nehezebb jól megtanulni, mint az első nyelvet. Mi, magyarok nem vagyunk elég jók idegen nyelvekből, ez akadályoz bennünket a kommunikációban. A spanyol anyanyelvűeknek pedig a ma-

közöttük, amely már ötszáz éve jelen van az amerikai kontinensen, így volt idő, hogy kialakuljon ez a sokféleség. Bizonyos szempontból közös a múltjuk, de egészen eltérő tapasztalataik vannak ezzel kapcsolatban. A gyarmatosításban némelyek leginkább az elszenvedett veszteségeket látják, míg mások a kulturális gazdagságot. A kép semmiképpen sem fekete-fehér, nem lehet ilyen egyszerűen, mese-könyvbe illően felfogni a történelmet. Ez hamis képhez vezet. A történelem nem mese, nem jók és rosszak szerepelnek benne, hanem emberek, érdekek és a politika alakítja. Nem biztos, hogy mindenki azt képviseli, amit akar, és nem biztos, hogy mindenki szívesen teszi, amit tesz. A különböző nézőpontokba belehelyezkedve érthetővé válnak a különböző érdekek. Ettől függetlenül bűnöket is elkövet az ember. Én nagyon nem szeretem, amikor a spanyolokat kikiáltják bűnbakoknak. A XXI. századból visszatekintve, a mostani értékrendünkkel a

és lehetőségeket teremtett számukra, az éppen az Egyház volt. A velük való bánásmód olyan téma, ami sokakat mélyen érint, nem könnyű be-

re járok, jegyesoktatáson készítem fel a házasulandókat, keresztelek a gyerekeiket. Többé-kevésbé rálátok az életükre is, bár sokan vannak, így nem ismerhetek mindenkit személyesen. Az itt élők közül sokan különböző cégek alkalmazottaiként dolgoznak. Mások, főként a Latin-Amerikából érkezők nehezen talál-
nak a végzettségüknek megfelelő munkát. Alázattal fogadják ezt a helyzetet, és örülnek a magyarok befogadó szeretetének. Elvállalnak minden munkát, amit csak lehet.

Mennyire érzik otthon magukat nálunk?

– Magyar papként az a feladatom, hogy hozzájáruljak az otthonteremtésükhöz, és segítem őket abban, hogy a saját anyanyelvükön gyakorolhassák a vallásukat, élhessék meg a hitüket. Bármelyik országban lakjanak is, az Egyházban otthon vannak. Ahhoz, hogy ezt így is érezzék, lehetővé kell tennünk számukra, hogy a szentségi életet az anyanyelvükön élhessék. A külföldön élő ember, még ha jól beszéli is a befogadó ország nyelvét, az imádságban, az Istennel való mély kapcsolatot megélésében az anyanyelvét szeretné használni, amit az

szélni róla. Hiba, ha leegyszerűsítve közelítjük meg ezt a kérdést, hiszen népek szenvedtek miatta. Csak nagyon széles perspektívában és megfelelő tapintatossággal, megértéssel szabad közelíteni hozzá. Alapvetően azt mondhatjuk, hogy a spanyol ajkúak tisztelik a papokat és az Egyházat, a kultúrájukban nagy szerepet játszik a katolikus hit. Mi azt szeretnénk és ötszáz év után is azért dolgozunk, hogy a vallás ne pusztán kulturális identifikációs tényező legyen, hanem személyes hit, istenkapcsolat.

Miként kerüľt a közösség élére, és hogy érzi magát ebben a szolgálatban?

– Nagyon jól. Ez a közösség a befogadó szeretetével, a közvetlenségével otthonosságot ad nekem. 2015-ben éppen a névnapomon kaptam meg a kinevezésemről szóló körlevelet, de már korábban is besegítettem az elődömmnek, *Róna Gábor SJ* atyának. Pappá szentelésemtől óta már a harmadik

Összetartással érhető el eredmény

Babacsomagokat adott át a Katolikus Karitás Muzslyán

A történelmi Magyarország legtávolabbi, legnehezebben megközelíthető településeire, a vajdasági Muzslyára, a kárpátaljai Gyertyánligetre és Körösmezőre, a keleti végeken pedig az erdélyi Gyimesbükkre juttat el babacsomagot a Katolikus Karitás az idén született és születő gyerekek szüleinek. Június 3-án Muzslyán tizenkét édesanya vehette át az újszülöttek gondozását segítő adományt.

Budapestről mintegy négyszázötven kilométerre, az út a vajdasági Muzslyára. Ez a közigazgatásilag ma már Nagybecskerekhez tartozó, egykor önálló község a Délvidék legtávolabbi pontja, Közép-Bánát legnagyobb magyar lakta települése, amely végvárként őrzi a magyar nyelvet. A Boldogasszony Iskolanővérek 1995 óta lánykollégiumot működtetnek Nagybecskereken, a szalézi rend pedig 1994-ben fiúkollégiumot alapított itt, hogy a környező falvakban élő fiatalokat összegyűjtse, és segítse iskolai előmenetelüket. Több mint húsz éves működése alatt a kollégium eddig közel háromszáz fiúnak adott stabil alapokat az életre. Azt is megtudtuk, hogy az idén 130 éves település plébániája a Vajdaság egyik legaktívabb közösségét fogja össze.

Június 2-án érkezünk a karitás csapatával Muzslyára. A szervezet 2017-ben indult orvosmissziójának tagjai évek óta visszajáró vendégek itt. A babacsomagokat szállító kisbusszal most Écsy Gábor atya, a karitás országos igazgatója, Kecskés László, az orvosmisszió koordinátora és két önkéntes érkezett a településre. A szemészekből, ortopéd sebészekből, konduktorból, fogászokból, bel- és nőgyógyászokból álló orvoscsoporthoz kéthetente végez szűrővizsgálatokat Kárpátalján és a Vajdaságban.

A csapatot Kalapács Stojan szalézi atya, a kollégium igazgatója fogadta. Ő a Mária Neve-templom plébános. 1965 óta a település mindkét plébániáját a szaléziak látják el, ők az itt élő mintegy ötezer magyar számos közösségének, egyesületének az összetartói is. A magyarok lélekszáma itt,

Muzslyán is egyre csökken: tizedeli a lakosságot az elvándorlás, és a születések száma is évről évre alacsonyabb.

Érkezésünkkor éppen heti összejövetelüket tartották a Szent Márton Borkedvelők Egyesületének tagjai. A kollégium épületének pincéjében hétről hétre húsz-negyven borász jön össze. Stojan atya is tagja a szervezetnek, ő misedor-bor-minőségű cabernet sauvignonnal, rajnai rizlinggel és chardonnay-val gazdagítja a helyi bortermelők színes kínálatát. Találkozási pontként kóstolják egymás borait, és arról tanácskoznak, hogyan tehetnék még jobbá ezeket a nemes italokat, amelyek közül jó néhány értékes díjakat is elhozott már különböző versenyekről. „Az összetartásból lesz az eredmény” – mutat körbe az érmeiken Makai Zoltán, a közösség egyik tagja. A pincében jó a hangulat. Éppen a hét végi akciójukról tartanak élménybeszámolót: egy adománynak köszönhetően közös munkával lebetonozták a templom előtti járdát. A borlovagokra mindig számíthat a plébánia és az egész település. Ott vannak a fesztiválokon, az adventi vásáron, bálakat rendeznek, és bekapcsolódnak a népszokásokat őrző programokba is.

Bár még tart a tanév, a kollégium a koronavírus-járvány miatt üres. A kétemeletes épület idén 52 fiúnak adott otthont, akik a kis szóróanyagfalvakban csak nehezen juthatnának hozzá a magyar nyelvű oktatáshoz. A fiúk Nagybecskereken tanulnak szakirányú középiskolákban és a gimnáziumban. Az egészségügyi és a villamossági szakirány, valamint a gim-

názium minden évben indít magyar osztályt, más szakok esetében ez évről évre változik. 1994-es alapítása óta a kollégium folyamatosan fejlődik. Az épület 2002-re készült el, a szalézi rend, a magyar kormány és a Renovabis (a német püspöki konferencia közép- és kelet-európai

Az édesanyákat június 3-án délelőttre hívták meg a babacsomagok átadására. Az alkalomra megérkezett Grezsa István, a Szabolcs-Szatmár-Bereg megye és Kárpátalja együttműködésének fejlesztéséért, valamint a Kárpát-medencei óvodafejlesztési program ko-

összetartozásról, mert bár sok száz kilométerre élünk egymástól, ugyanazt a nyelvet beszéljük, egy nemzet tagjai vagyunk. „Trianon századik évfordulóján emlékezünk a veszteségre, a bennünket ért fájdalomra, de le is zárunk egy korszakot, a jövőre gondolunk, és elkötelezzük magunkat egy

valamint egy Babaváró és egy Edes kisbabám című kiadványt. Az előbbi a várandósság időszakának egyes fázisairól, az utóbbi a baba fejlődésének szakaszairól adott hasznos információkat a kismamáknak.

Gera Adelle, az egyik megajándékozott kismama az első gyermekét várja. Hároméves

szolidaritási segélyszervezete) mint legfőbb adományozók hozzájárulásával. Az elmúlt évtizedben fölépítettek egy tornatermet, az udvaron sportpálya és játszótér, valamint konditerem készült a fiataloknak. Előadások, vetélkedők, kulturális programok színesítik a kollégisták életét, tanulószoba, könyvtár és számítógépterem is támogatja őket a tanulásban. Három szalézi szerzetes és világi nevelők is segítik a diákokat.

ordinálásáért felelős miniszteri biztos is.

A templomkertben Écsy Gábor, a Katolikus Karitás igazgatója, Grezsa István, valamint a házigazda, Kalapács Stojan fogadta az egybegyűlt kismamákat. Stojan atya a volt hittanost is köszönthette közöttük.

Grezsa István arról beszélt, hogy a babacsomaggal az élet előtt szeretnének tisztelni. Ez a kezdeményezés ugyanakkor a helytállásról is szól, és az

reményeink szerint újabb sok évszázados Kárpát-medencei kalandra. Kinyújtjuk a kezünket minden magyar felé, kifejezve, hogy számítunk rájuk, Muzslyától Gyertyánligeten és Körösmezőn át Gyimesbükkig. És kinyújtjuk a kezünket a velünk együtt élő testvéreink felé is. Az a célunk, hogy a közös érdekek írják felül a nemzeti türelmetlenséget. A Kárpát-medence több nép közös hazája, és csak ennek az adottságnak az elfogadásával építhetünk közös jövőt. Mindennap meg kell harcolnunk a megmaradásért, és közös dolgainkat a cselekvő szeretet jegyében kell elvégeznünk” – hangsúlyozta a miniszteri biztos.

Écsy Gábor úgy fogalmazott: a Katolikus Karitás ezzel az ajándékkal egyfelől gyakorlati segítséget szeretne nyújtani az édesanyáknak gyermekük ellátásához, másfelől szeretné kifejezni az anyaország törődését, szeretetét és háláját. Jövőnk szempontjából a gyerekek születése, az élet védelme és a családok támogatása a legfontosabb. „A nemzeti összetartozás emléknapiján, Magyarország megcsonkításának századik évfordulóján ezek a csomagok arról tanúskodnak, hogy száz év múltán is születnek itt gyerekek, akik megtanulnak magyarul, és magyar nyelven tanulnak az iskolákban. A magyarság tehát él a végeken” – fogalmazott a karitás országos igazgatója.

A babacsomag babaápolási szereket és eszközöket, pelenkát, kisruhákat tartalmazott,

kora óta jár ide a templomba, akkor még a nagymamája kezét fogva jött. „Kevesen vagyunk, akik itt maradtunk, családot vállaltunk. Jó érzés, hogy valaki észrevette, van itt édesanyák, akik örülnek a segítségnek. Tudom, mi tart itt. Egyelőre nincs szükség arra, hogy elmenjünk. A munkámat interneten végezhetem, bárhol is. Itt van a családjuk, és szerencsére még mindig itt élnek a barátaink is. A plébánián jártam hittanra, szép emlékek fűznek ide. Az oratórium, a cserkészkedés, a táborozás, a közös éneklések, a sok-sok beszélgetés, a tanulás az életéről.” Ezekkel a szavakkal felelt arra a kérdésre, hogy mit jelent neki a szülőföldön maradás.

A nagy egészet tekintve így összegezhetünk: sokan vannak, akik elmennek, és sajnos egyre kevesebben azok, akik több gyermeket is vállalnak. Az utóbbi évtizedekben a korábbi nyolcezerrel ötven főre esett vissza a magyar ajkúak száma. A muzslyai elemi iskolában korábban három-négy magyar és egy-két szerb nyelvű osztályt indítottak. Már megfordult az arány. Adelle és a többi kismama – ahogyan a Szent Márton Borkedvelők Egyesületének tagjai is – itt akarják leélni az életüket. Százharminc évvel ezelőtt 420 család költözött ide. Összefogással, sok munkával teremtettek méltó életfeltételeket, és tették Muzslyát a környék legrendezettebb településévé. A múlt és a jelen is okot ad a reményre.

Trautwein Éva
Fotó: Lambert Attila

A kegyelem határtalan

Beszélgetés Orosz Istvánnal, a Máriapócs Nemzeti Kegyhely igazgatójával

A járvány idején nem mozdulhattunk ki otthonainkból, így a zárandoklatokra, a búcsúk megtartására sem volt lehetőség a megszokott módon. Hogyan élték meg mindezt, mit tapasztaltak ez idő alatt Máriapócsen? Kérdéseinkre Orosz István, a Máriapócs Nemzeti Kegyhely igazgatója válaszolt.

Miként élték meg ezt az időszakot?

– A járvány kitörésekor több olyan korlátozást is be kellett vezetnünk, amelyekkel szemben nagy ellenállást éreztem magamban. Én azért vagyok itt, Máriapócsen, hogy minél több embernek segítsek rátalálni Istenre, és hogy aki idezarándokol, az közösségekben legyen, elmélyülhessen a hitben, és önmagára leljen. Aztán az egyik pillanatról a másikra történik valami, ami miatt nem lehet eljönni a templomba, nem lehet fölkeresni a kegyképet, nem szabad ikonokat megcsókolni. Minden porcikám tiltakozott a helyzet ellen, hiszen az a papi hivatásom gyakorlásában is akadályozott. A másik reakción pedig egy kérdés vagy inkább felkiáltás volt: Itt, Máriapócsen fé-lünk, ott, ahova az emberek gyógyulni jönnek, ahol háromszáz év alatt oly sokan visszanyerték az egészségüket?

Jobban átgondolva persze rá kellett döbennem, hogy az én álláspontom kevésbé számít, hiszen fontosabb a másokért érzett felelősség. Nem mindegy, hogy mire bátorítom az embereket. Máriapócsra azért figyelnek a hívek, mert mintának tartják, ami itt történik. Ezért sem közömbös számunkra, hogy milyen példát mutatunk. Vagyis nem az a kérdés, hogy bezárjuk-e a templomot, hanem az, hogy az előírások betartásában tudunk-e az élen járni. Az Urísten a vírushelyzeten keresztül is segíthet bennünket abban, hogy gazdagodjunk az ő országában.

Máriapócsen négy pap és egy diakónus szolgál. Eddig soha nem volt lehetőségünk arra, hogy együtt végezzünk egy szertartást. Mivel a járványidőszakban egy vasárnap csak egy liturgiát lehetett bemutatni, így

most mindannyian ott álltunk az oltár körül. Ez soha nem tapasztalt módon megerősítette a papi közösségünket. Nagy ajándék volt az is, hogy minden szertartást el tudtunk végezni, a nagybőjtöt, a nagyhetit, a húsvétit és a pünkösdit is.

Kocsis Fülöp érsek-metropolita úgy fogalmazott: a Görögkatolikus Egyház templomos egyház. Nyitva volt a templom?

– Mi mindenben a püspök atyák útmutatásait követtük. A templom nyitva volt, de a liturgiák idejére bezártuk. A papcsaládok tagjain kívül más nem vett részt a szertartásokon.

Jöhettek-e zárandokok?

– Magányosan betérő zárandokok jártak nálunk ez idő alatt is, de nagyon kevesen.

Voltak online közvetítések?

– A Görögkatolikus Médiaközpont rendszeresen közvetítéseket adott Máriapócsról. Ezeket egy, a teológiát és a liturgiát jól ismerő ember irányította, olyan érzékkel, hogy a kamerák jelenléte egyáltalán nem zavarta a szertartást. Egészen megdöbbentő volt megtapasztalni, hogy több tízezer emberhez eljuthatott az üzenetünk. Ez persze nagy felelősséggel is járt. Nagyon sok visszajelzést kaptunk, volt, aki azt állapította meg, hogy még jobban elmélyült a liturgia iránti szeretete, és olyasmit is megtapasztalt, amire máskor nem volt alkalma.

Hozzá kell tennem, hogy ennek a helyzetnek az elfogadása is időbe telt. Rá kellett jönnöm, hogy Jézus Krisztus nem csak akkor gyógyít, ha jelen van. Ismerjük az evangéliumi történetet, amelyben Jézus megígéri valakinek, hogy az otthon lévő családtagja meg fog gyógyulni, és amikor az illető hazatér, megtapasztalja szavainak beteljesedését. Vagyis ne szabjunk határt a kegyelemnek, akkor sem, ha a helyzet rendkívüli. Ilyenkor úgy kell megélnem a hitemet, ahogyan lehetséges, nekem magamnak kell megtalálnom a megfelelő formát.

Látjuk, hogy bár most már szabadon fölkereshető a templomunk, nem mindenki tért vissza a megszokott módon. Ebben a félelem és a tartózkodás mellett az is szerepet játszhat, hogy ha meg lehet nézni a liturgiát online, akkor minek men-

jünk el személyesen. Ám ennek az ellenkezőjét is megtapasztaltam a minap, amikor egy háromgyermekes család szinte repezett az örömtől, hogy ismét betérhetett a templomba. Eddig nélkülöztek valamit, ez a hiány pedig ráirányította a figyelmüket arra, hogy ami természetesnek látszik, egyáltalán nem az. Most sokkal jobban megbecsülik, ami eddig magától értetődőnek tűnt.

Mit tanított vagy taníthatott nekiünk Jézus Krisztus ebben az időszakban?

– Szent Pál írja, hogy „az Istent szeretőknek minden a javukra válik” (Róm 8,28). Abban biztos vagyok, hogy ez alól a koronavírus időszaka sem jelent kivételt. Ha valakinek az istenkapcsolata rendben volt, akkor képes volt alkalmazkodni a helyzethez, most is meg tudta élni a közösséget és az Egyházhhoz tartozást.

Megtanulhatta, hogy mindennek örülni kell, a természetesnek látszó dolgokra is úgy kell tekintenünk, mint Isten ajándékára. Milyen jó, hogy szabadon elmehetünk a templomba, hogy részt vehetünk a liturgián és szentségekhez járulhatunk!

– Szerintem semmi nem marad ugyanolyan, mint előtte volt. Persze szeretnénk, ha minden, amit megszoktunk, visszatérne, de ha így lenne, akkor nem tudnánk fejlődni. Egy krízis mindig lehetőséget ad a tanulásra, a megújulásra, a továbblépésre. Remélem, meg fogjuk találni, merre akar vezetni bennünket az Urísten. A jó pap, a jó keresztény és a jó ember is holtig tanul. Az egész egyházi év erre mutat rá, hiszen bár sokszor megünnepeltem a húsvétot, az idei mégsem volt ugyanolyan, mint a tavalyi.

Sokan azért mennek Máriapócsra, hogy letegyék a gondjaikat az Istenszülő lábához.

– Az embernek szüksége van az érzékeivel felfogható dolgokra, személyekre, akiken keresztül a láthatatlan, fölfoghatatlan, megmérhetetlen és körülírhatatlan Szentháromságos Egy Istennel találkozhat. Az ilyen személyek közül a legkiválóbb az Istenszülő. Ez eddig is így volt, de egy rendkívüli helyzetben még nagyobb szükség van rá. Fontos, hogy nem az Istenszülő személye miatt, nem a csodák vagy a kegykép miatt jövrünk Máriapócsra, hanem a Szentháromságos Egy Isten miatt.

Fogadnak már zárandokokat? Működik a zárandokház?

– Minden tekintetben betartjuk az érvényben lévő állami szabályokat és előírásokat. Ezeknek megfelelően már fogadunk csoportokat és szállóvendégeket is. Természetesen a higiéniai előírásokat betartjuk és betartatjuk. A templom is nyitva van, a liturgiákra is lehet jönni, az előírások betartásával.

Hogyan alakul a búcsúk rendje?

– Egyelőre a búcsúkat nem tartjuk meg. Reményeink szerint az első az augusztusi Nagyboldogasszony-napi búcsú lesz majd. A búcsúk szokásos rendje várhatóan ezután állhat majd vissza.

Baranyai Béla
Fotó: Merényi Zita

A Sant'Egidio közösség a koronavírus okozta válság napjaiban növekvő aggodalmat érez társadalmaink jövőjéért. Ettől indítva fogalmazta meg az alábbi, számos nyelvre lefordított, a nemzetközi közvéleményben is terjedő felhívást. Mindenkihez szól: állampolgárokhöz és intézményekhez; szemléletváltásra hív, hogy új kezdeményezések szülessenek szociális és egészségügyi téren.

Az alábbiakban teljes terjedelmében közöljük a Sant'Egidio közösség felhívását, amelyet a közösség honlapján lehet aláírni. Az első magyar aláírók között van Székely János szombathelyi megyéspüspök, Bőjte Csaba ferences szerzetes, Csókay András idegsebész, Kuzmányi István, a Magyar Kurír és az Új Ember főszerkesztője, Lackfi János költő, Orosz István grafikus, rajzfilmm rendező, Mocsári Károly zongoraművész, Hidvégi Máté biokémikus.

Idősek nélkül nincs jövő! Felhívás, hogy újra emberséggé tegyük társadalmainkat. Nemet mondunk a szelektív egészségügyre!

Idősek nélkül nincs jövő!

A Sant'Egidio közösség összefogásra és szemléletváltásra hív

A Covid-19-fertőzés következtében időseink sok európai országban és világszerte veszélyben vannak. Az idősotthonokban elhunytak száma ijesztően magas.

A közegészségügy rendszerét alapvetően újra kell gondolni úgy, hogy mindenki hatékony ápolásban részesüljön. Szakítani kell azzal az elfogadottnak vélt gyakorlattal, amely az idősek ellátását intézeti elhelyezéssel akarja megoldani. Aggodalommal figyeljük az intézetekben élő idősekről érkező szomorú híreket, a tömeges haláleseteket. Mintha teret nyerne az a szemlélet, hogy fel lehet adni a döntést az ő életüket mások érdekében. Ferenc pápa a „selejtezés kultúrájáról” beszél: az idősektől megvonják a jogot, hogy embernek tekintsék őket, ne pedig számadatoknak, vagy bizonyos esetekben még annak sem.

Sok országban az egészségügyi ellátásra való megnövekedett igény láttán kialakulóban van a szelektív egészségügy veszélyes modellje, amely az idősek életét feleslegesnek tekint. Előrehaladott koruk, törékenyséjük, egyéb betegségeik mintha igazolnák, hogy hátrébb sorolják őket a fiatalabbak, az egészségesebbek javára.

Mind emberileg, mind jogilag elfogadhatatlan, hogy ebbe beletörődjünk. Elfogadhatatlan az életről alkotott vallásos meggyőződés, de emberi, jogi és orvosi, etikai megfontolások alapján egyaránt. Bizonyos erkölcsi elvektől való eltérést semmilyen „szükséghelyzet” nem szentesíthet. Az az elkezézés, hogy egy rosszabb életkilátásokkal rendelkező ember a törvény előtt kevesebbet ér, jogi szempontból egyenesen barbárság. Ha pedig ezt maga

az állam vagy az egészségügyi hatóság kényszeríti rá az emberekre, az jogfosztással ér fel, ami tűrhetetlen.

Minden kultúrkörben megtalálható a gondolat, hogy az idősek élete és tapasztalata értéket jelent. Ha az időseket nem tekintjük értéknek, azzal elszakítjuk a generációk közötti szolidaritás hálóját és megosztjuk a társadalmat. Nem hagyhatjuk csak úgy meghalni azt a nemzedéket, amely küzdött a diktatúrák ellen, és a háború után az újjáépítésen fáradozott, felépítette Európát.

Hisszük, hogy határozottan ki kell állnunk az egyenlő bánásmód és az orvosi ellátáshoz való egyetemes jog alapelvei mellett, amelyeket az elmúlt századok során az emberség kivívott. Itt az idő, hogy minden szükséges erőforrást biztosítsunk ahhoz, hogy minél több életet megvédjünk,

emberséges egészségügyi ellátást nyújtva mindenki számára. Minden ember élete egyformán értékes! Aki megveti a legidősebbek törékeny és gyenge életét, könnyen lebecsüli majd másokét is.

Ezzel a felhívással szeretnénk kifejezni fájdalomunkat és aggodalmunkat, amiért az elmúlt hónapokban túl sok idős esett áldozatul a járványnak. Erkölcsi lázadásra hívunk mindenkit, hogy új irányt vegyen az idősek egészségügyi ellátása, és a leginkább kiszolgáltatottakra ne teherként, vagy ami még rosszabb, haszontalan dologként tekintsünk.

*
Az első aláírók:
Andrea Riccardi történész, a Sant'Egidio közösség alapítója (Olaszország)
Romano Prodi volt miniszterelnök, az Európai Bizottság volt elnöke (Olaszország)

Jeffrey D. Sachs, az ENSZ Fenntartható Megoldások Hálózatának igazgatója (USA)
Aleksandra Dulkiewicz, Gdańsk polgármestere (Lengyelország)
Simonetta Agnello Hornby író (Egyesült Királyság)
Manuel Castells szociológus, egyetemi tanár (Spanyolország)
Irina Bokova, az UNESCO volt főigazgatója, az Emberi Testvériség Tanácsának tagja (Bulgária)
Mark Eyskens volt miniszterelnök (Belgium)
Hans-Gert Pöttering, az Európai Parlament egykori elnöke (Németország)
Felipe González Márquez egykori miniszterelnök (Spanyolország)
Marie De Hennezel pszichológus (Franciaország)
Jürgen Habermas filozófus (Németország)
Adam Michnik író, főszerkesztő, a Szolidaritás egykori vezetőinek egyike (Lengyelország)
Gilles Kepel orientalista, iszlamológus (Franciaország)
Forrás: Santegidio.org

FIZESSEN ELŐ,
ÉS HÁZHOZ MEGY!

EGYPÉLDÁNYOS ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:

ÚJ EMBER hetilap

éves előfizetés: **16 200** forint (52 lapszám)féléves előfizetés: **8100** forint (26 lapszám)negyedéves előfizetés: **4050** forint (13 lapszám)havi előfizetés: **1350** forint

ADOREMUS havi liturgikus kiadvány

éves előfizetés: **10 440** forint (12 szám)féléves előfizetés: **5220** forint (6 szám)negyedéves előfizetés: **2600** forint (3 szám)

ÚJ EMBER hetilap és ADOREMUS együtt

éves előfizetés: **21 400** forintféléves előfizetés: **11 300** forint

ELÉRHETŐSÉGEINK:

e-mail: terjesztes@ujember.hu;

munkaidőben várjuk hívásait:

(06-1) 235-0484, (06-1) 633-3132, (06-1) 633-3790

MARADJUNK
KÖZÖSSÉGBEN!

Az elmúlt napokban, hetekben, hónapokban jóleső volt a sok telefon, e-mail, Facebook-bejegyzés, amelyekben olvasóink azt kérdezték, hogyan tudnak segíteni, adományozni. A válaszuk: a legnagyobb segítség, ha előfizetnek kiadványainkra, vagy kérik, keresik és megvásárolják őket a templomokban, újságárusoknál.

Ami ezen felül van, több mint ajándék, figyelmesség az Önök részéről: ha tehetik, és szívesen támogatják a magyar katolikus sajtót, köszönettel vesszük. Minden forint számít, bármilyen összegű támogatást hálásan köszönünk és várunk a

Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 bankszámlaszámán (a közlemény rovatban, kérjük, tüntesse fel: Adomány).

Elismerésünk és köszönetünk jeléül támogatóink nevét megjelentetjük az *Új Ember* oldalain.

Segítsen Ön is, hogy továbbra is teljesíthessük célunkat, és munkánkkal szolgálhassuk az Egyházat: a lelkipásztorokat, a híveket, a felebaráti cselekedeteket végzők munkáját, a katolikus nevelést, az Egyház tanítását és természetesen a közösségeket. Maradjunk közösségben!

Új Ember

Adoremus

ANTIKVITÁS

EGYKORI PIARISTA diák antikvitása festményt, régiséget vásárol. Üzlet: Bp. VII. Dózsa Gy. u. 44. T.: 06/1-321-7000, 06/20-980-7570. www.visnyei.hu

ÁLLÁS

NEVELŐNŐT/NEVELŐT KERES magyar nyelvű diplomátcsalád 8 éves ikerpár mellé, Budapest XII. kerületében. Feladatok: a gyermekek iskolába és külön-órákra kísérése, együtt tanulás, étkeztetés, lefektetés. Heti 3-4 nap ott alvás. Elvárás: felsőfokú végzettség; nevelői tapasztalat; káros szenvedélyektől mentes, hívő életvitel; kedves, türelmes személyiség; idegen-nyelv-tudás. Előny: autózvezetési jártasság. Ajánlat: versenyképes fizetés; stabil, hosszú távú munkalehetőség; igény esetén lakhatás. Jelentkezni fényképes önéletrajzzal, referenciával lehet: adatbank@humanandmedicwork.hu

GONDOZÁS

IDŐS EMBER GONDOZÁSÁT vállalom nyugdíjas pedagógusként. T.: 06/20-628-0721

GYERMEKFELÜGYELET

GYERMEKFELÜGYELETET VÁLLALOK Budapesten, 0–12 évesig, egyházi ajánlással, 24 órában. T.: 06/70-632-1220

INGATLAN

BELBUDAI, 80 négyzetméteres, alacsony rezsijú polgári lakás kiadó. T.: 06/30-429-9651

RÉGISÉG

SZÍNHÁZAK RÉSZÉRE mindennemű régiségek vétele készpénzben. Bútorok, festmények, dísz tárgyak, órák, szőnyegek, papírrégiségek, hangszerek, csillárok. A ki-szállás, a szakbecslés díjtalan. T.: 06/30-419-2713

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átveszünk. Budapest VI. kerület, Andrassy út 16. T.: 06/1-266-4154. Nyitva: hétfő–szerda 10–17, csütörtök 10–19 óra között.

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén házánál is. T.: 06/1-213-5726

LOGIKAI KÉPESSÉGFELJESZTŐ játékok a Sakkélet Sakkvarázs Facebook-oldalon.

KÖMUNKÁKAT, valamint új sírkövek faragását, meglévő síremlékek átalakítását és felújítását vállalom! T.: 06/20-361-8318. *Albert Farkas*

A hirdetések tartalmáért és azok valódiságáért a hirdető vállal felelősséget.

KÖZLEMÉNYEK

A Szent Imre-kápolna Szeretláng imacsoportja minden programját megtartja. Változatlan időpontokban, csak együttlétünk helye változik: otthonainkban imádkozunk. Az imaanyagot, aki velünk tart, megkapja. A résztvevők áldást kapnak a megadott időpontban az Oltáriszentséggel. Honlapunkon keresztül elérhetőek vagyunk (www.szeretlanguk.info.hu). Programok: június 18., csütörtök 18 óra: Szentegimádás Házunkért.

Június 20. a menekültek világnapja. Emlékezzünk meg azokról az embertársainkról, akik „a remény útján haltak meg”: akik háború, terrorizmus, elnyomás és nyomor elől menekültek Európába, és tízezrével veszítették életüket az úton. Az imádságra meghívunk olyan menekülteket is, akik Magyarországon próbálnak új életet kezdeni. Az imádságot *Mohos Gábor* esztergom-budapesti segédpüspök vezeti. Helyszín és időpont: Szent József-plébániatemplom, 1082 Budapest, Horváth Mihály tér 7. Az imádságra a liturgikus eseményekre érvényes aktuális egészségügyi szabályok betartásával kerül sor.

Keressen minket a Facebookon is!

*Új Ember*KÖSZÖNJÜK, HOGY
ADOMÁNYAINKAL
TÁMOGATJÁK
A MUNKÁNKAT!Vámos-Szabó Ágnes Ildikó
Domján-Kovács Dalma Rebeka(Közleményünkben az elmúlt héten,
lapzártánkig beérkezett adományok
beküldőinek neve olvasható.)*Új Ember*

**A BUDAPEST-KELENFÖLDI SZENT GELLÉRT PLÉBÁNIA
EGYHÁZI FENNTARTÁSÚ URNATEMETŐJÉBEN
URNAFÜLKÉK MEGVÁLTÁSÁT,
valamint
ZÁRTSZÓRÁSOS TEMETÉS LEHETŐSÉGÉT KÍNÁLJA.**
Temetőnk minden nap 8 – 18 óráig látogatható.

Urnairoda nyitvatartási ideje

Hétfő – péntek: 10 – 16.30 óráig. Telefon: 1/203–8912

Plébániaroda nyitvatartási ideje

Hétfőtől péntekig: 10 – 11.30 és 13.00 – 16.30. Tel./fax: 1/203–8915

Templomunk miserendje

Vasárnap: 9.00, 11.00 és 18.00

Hétköznap: 7.00 és 17.00. Szombaton 7.00, 18.00

Cím: 1115 Budapest, Bartók Béla út 149.

Internet: <http://szentgellert.plebania.hu>E-mail: szentgel@hu.internet.net*Új Ember*
KATOLIKUS HETILAPKiadja a Magyar Kurír
Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap
Üzletág, előfizethető a kiadónál,
a postán és a DigitalstandonNyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft. • Ügyvezető: Tolonics Gergely
ISSN 0133-1205KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG
ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.
LAPZÁRTA: 2020. JÚNIUS 8.Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István
Vezető szerkesztő: Baranyai Béla • Lapszerkesztő: Körössi László
Szerkesztőség: Agónás Szonja, Benke Zsuzsa, Bodnár Dániel, Bókay László, Borsodi Henrietta,
Fábián Attila, Gáts Judit, Kiss Péter, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Pallós Tamás,
Szalontai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Éva, Verestői Nárcisz
Olvasószerkesztő: Koditek Bernadett
Korrektor: Mester Zsolt • Tördelés: Bukovszki Antal
Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.
Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • Tel.: +36/1-317-3933
www.ujember.hu • e-mail: ujember@ujember.huKönyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu
Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu
Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:
+36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu; <http://ujember.hu/aprohirdetes-feladasa/>
Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3790; +36/1-633-3132; terjesztes@ujember.hu
Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén.
Egyéni egy példányos előfizetés belföldről negyedévre: 4 050 Ft, fél évre: 8 100 Ft, egy évre: 16 200 Ft.
Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).

A szülőknek is jár a jeles bizonyítvány

A napokban a gyermekeimmel a beszélgetésünk egyik fő témája a tanév vége volt. Mi rajzoltunk-e annak idején a táblára, betűnként helyet adtunk-e a nyári szünet „adventjének”? A vakációra készülő játékos várakozásnak része-e a felkiáltójel? Pontosan mikor kezdjük el...? A kérdést Sára lányom osztályfőnöke döntötte el azzal, hogy elküldte az osztály táblájára rajzolt felkiáltójel képét.

Szentháromság vasárnapján arról próbáltam beszélni a homíliában, hogy az Atya, a Fiú és a Szentlélek közötti kapcsolat misztériumára tekintve látjuk: egymással, egymásért és egymásban élnek. Ezen a szentmisén tartottuk a diákok hagyományos tanévzáró Te Deumát is. Egyáltalán nem volt nehéz összehangolni ennek a két alkalomnak az üzenetét. Sokan leírták már, hogy a Szentháromság egyik legkézzelfoghatóbb földi mintája a család. És valóban: különösen, ha a mögöttünk hagyott közel három hónapra tekintünk, azt láthatjuk, hogy a sokszor rossznak megítélt külső kényszer bizony jó gyümölcsöket termett, megannyi lehetőséget kínált az egymással, egymásért és egymásban élés megvalósítására. És mivel ennyire még sosem voltunk részesei a tanévnek, érdemes közösen szemet vetnünk, és halát adnunk érte.

Először a terített asztal jutott eszembe. Persze nem arról akarok írni, hogy korábban még sosem ültünk le pizsamában reggelizni... A lényeg, hogy a közös étkezések keretét adták a napoknak. Sohasem tudtunk még ilyen hosszú időn át, ilyen sok alkalommal együtt étkezni, és ez mindannyiunkat gazdagított. Jó volt ráismélni arra is, hogy a mobiltelefon és a számítógép a tanulás fontos eszköze lehet. A hétéves fiam és a tizenegy éves lányom a tanulás során annyira kiismerte ezeket az eszközöket, hogy sok új funkciót tanítottak meg nekem is. Azt tapasztaltam, hogy mind a pedagógusok, mind a diákok megannyi új, kreatív és innovatív utat fedeztek föl, ami a későbbiekben is kamatoztatható. Ennek az időszaknak számomra két hangsúlyos ajándéka még: az egyik, hogy testnevelés című szó alatt soha nem bicikliztünk még ennyit együtt, a másik pedig, hogy a munkámban – nekem a home office-ban a konyhában jutott hely – annyi megerősítést kaptam, mint korábban sohasem. A fiam és a lányom ugyanis többször bejött hozzám „a munkahelyemre”, és csak úgy átolelt, megpuszilt. Minden munkával együtt jár a fent és a lent,

mondanom sem kell, mennyire jól esett ez a váratlan ajándék. Még úgy is, hogy a helyzet kiprédikálása után odajött hozzám a kisfiam, és fölfedte

magam is milyen mintaférj és -apa vagyok, gyorsan leszögeztem: azért nem minden sikerült tökéletesen. (Ezt a pizsamás reggelinél is próbál-

helyzetben, hogy mellette gimnáziumi angoltanárként dolgozott, és még a háztartást is vezette. Kedves férfi olvasó barátom! Gondolom, nem vagyok egyedül ezzel a tapasztalattal. Ezért bátran le merem írni, a köszönet jeleként, hogy az idei bizonyítványosztásnál a szülőket is értékelni kell. A mi esetünkben az érdemjegy leginkább a feleségemet illeti. És a bizonyítványában csupa jelesnek és példásnak kell állnia.

Habár a szülők neve nem szerepel az óriásplakátokon, amelyek a járványidőszak hőseit sorolják fel, szerintem ők is odakíváncsoznak. Sőt, úgy gondolom, hogy akár tudatosítottuk ezt, akár nem, minden (nem várt) nehézség ellenére az elmúlt hónapok együttléte szentháromságos idő is volt, amikor együtt jártunk a menyőnei Atya háza felé vezető úton. Ha legközelebb, akár az étkezések előtt, leülünk, és az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében keresztet vetünk, emlékezünk arra, hogy küldetésünk van egymáshoz és a körülöttünk élő minden emberhez, hogy egymással, egymásért és egymásban éljünk.

Kuzmányi István
Fotó: Lambert Attila

a titkot: legtöbbször a házi feladat része volt, hogy „menj oda a szüleidhez, és öleld át őket”. Köszönet a figyelmes pedagógiai feladatért és az ölelésért!

Mielőtt még az a benyomása keletkezne a kedves Olvasónak, hogy milyen mintacsald a miénk és jó-

tam már jelezni.) Sőt! Egy fontos köszönettel tartozom, ami a feleségemnek, Gabinak szól. Hiszen ő volt, aki leginkább figyelt a gyerekekre, és együtt tanult velük, én pedig a dolgok „könnyebbik” végét megfogva, zavartalanul végezhettem a munkámat. Úgy állt helyt ebben a nehéz

Lourdes megnyitotta kapuit a zarándokok előtt

A közkedvelt franciaországi Mária-kegyhely már egész nap várja a zarándokokat. A karantén két hónapja alatt a lourdes-i barlang szerzetesei éjt nappallá téve imádkoztak, május 30-án pedig bekapcsolódtak Ferenc pápa rózsafüzér imádságába, amivel az egész emberiséget az Úr oltalmába ajánlotta.

A világ legnagyobb kegyhelyei (többek között Lourdes, Fatima, Luján, Milagro, Guadalupe, San Giovanni Rotondo és Pompeji) élő video-összeköttetésben csatlakoztak a vatikáni lourdes-i barlanghoz, ahol Ferenc pápa a Máriának szentelt májusi hó-

szabad mozogni Franciaországban. Ezenkívül meg kell tartani egymástól az előírt távolságot és szájmazskot kell viselniük a zarándokoknak. Tekintettel arra, hogy a lourdes-i kegyhely szabadtéren van, a hatóságok nem korlátozták a hívek számát. Ventriglia atya elmondta, hogy jelenleg naponta legfőljebb 350-400 zarándok van jelen egyszerre a kegyhelyen, a legtöbben a délutáni rózsafüzér imádságra érkeznek. A nyitás fokozatos: először 14 és 18 óra között fogadták a zarándokokat, május 27. óta pedig már reggel 8-tól 18 óráig. Csoportosan is részt vehetnek a szentmisén a zarándokok, előfordult, hogy egyszerre legalább százan voltak jelen.

nap lezárásaként elimádkozta a rózsafüzért, a Szűzanya lába elé helyezte az emberiség gondjait és fájdalmait, és kérte segítségét. A kezdeményezést Az Új Evangelizáció Pápai Tanácsa hirdette meg a következő mottóval: „Állhatatosan és köiesen az imában, Máriával együtt” (ApCsel 1,14).

Az imába bekapcsolódó kegyhelyek között ott volt Lourdes is. A franciaországi kegyhelyen a káplánok a járvány egész ideje alatt szüntelenül imádkoztak a barlangnál, ahol a Szűzanya megjelent Soubirous Szent Bernadettnek.

A biztonsági előírásoknak megfelelően egyelőre csak száz kilométeres körzetben

május 30-án délután együtt imádkozhattak Ferenc pápával. Bátorításként élték meg, hogy a Szentatya a lourdes-i barlangnak a Vatikáni Kertekben található másolatánál fohászkodik a Szűzanyához, éppúgy, mint ha velük volna Franciaországban. Óriáskivetítőn kísérhették figyelemmel, amint Ferenc pápa valamennyi pappal együtt imádkozott a Szűzanyához. Ezzel a liturgiával véget ért az a hosszú szünetet, ami alatt a lourdes-i kegyhely nem fogadhatta a zarándokokat, csak a káplánok imádkoztak naponta reggel 7 és este fél 9 között.

Forrás: Vatikáni Rádió
Fotó: Vatican News

A holt-tengeri tekercsek DNS-vizsgálata ősi titkokat tár fel

A genetikai és számítógépes elemzésekből kiderült, hogy az 1948-ban Kumránban talált, kétezer éves pergamen- és papirusztekercsek egy része nem helyben készült, hanem odavitték őket. A holt-tengeri tekercsek DNS-vizsgálata ugyanis fényt derített arra, hogy milyen állat bőréből készítették a pergameneket – tette közzé a The Jerusalem Post.

A szövegeket főként állatok bőréből készített pergamenre írták, és ezen állatok genetikai állományának vizsgálata rámutatott több, vallási szövegeket tartalmazó tekercs eredetére.

A tudományos áttörést hozó kutatás annak a véletlennek köszönhető, hogy Oded Rehavi genetikaprofesszor és Noam Mizrahi bibliatudós professzor együtt vacsorázott a tel-avivi egyetem új oktatóinak rendezett estén. „Kitaláltuk, hogy a kumráni szövegeket tartalmazó bőr genetikai információi megvilágíthatják a kapcsolatot az egyes töredékek között” – nyilatkozta Oded Rehavi professzor a Jerusalem Post című angol nyelvű lapnak.

A kutatás érdekében összefogott az Izraeli Régészeti Hatóság (IAA), a svédországi Uppsalai Egyetem és a New York-i Weill Cornell Egyetem orvosi fakultása. Fölfedezéseiket a Cell című tudományos szaklapban tették közzé.

A bibliatudósok, a genetikusok és a számítástechnikai kutatók először mintát vettek a holt-tengeri tekercsekből. Hogy ne tegyenek kárt az ősi pergamenekben, a hátoldalukon kaparták meg a kiválasztott töredékeket vagy szöveg nélküli morzsalékokat gyűjtöttek a tekercsek mellől. Az évezredek alatt rengeteg szennyeződés, állati ürülék és kéznyom kerülhetett a történelmi emlékekre, ezeket számítógépes algoritmusokkal szűrték ki.

A kutatás első részében néhány különösen fontos, vitatott eredetű tekercset vizsgáltak meg. Jeremiás könyvének több változata is felbukkant, és kiderült, hogy a tekercsek közül kettőt a Júdeai-sivatagban is honos juh bőréből készítettek, ám kettőt tehénbőrből, ami arra utal, hogy ezeket máshonnan hozhatták. A Jeremiás-szövegek közötti eltérések a tudósok szerint arra utalnak, hogy kétezer éve, a jeruzsálemi szentély elpusztítása előtt és közvetlenül utána a Biblia szövege még nem volt olyan egységes, mint a középkortól. A szent könyvek különböző változatai éltek egymás mellett.

A kutatás megdöntött egy régi elméletet a szombati áldozatok énekeinek töredékeiről. Az év első tizenhárom szombatjára szóló, tizenhárom énekből álló sorozat darabjait a holt-tengeri tekercsek között is megtalálták, tíz töredékes példányban: kilencet Kumránban, egyet a Maszadában, Kumrántól mintegy 55 kilométerre délre, a Nagy Heródes által építtetett erődítményben. Eddig úgy vélték, hogy a rómaiak elől a Maszadába menekülő kumrániak vihették magukkal ezt a pergament, de a genetikai vizsgálat szerint nem olyan juh bőréből készült, mint a kumrániak, tehát máshonnan került a Maszadába.

A tudósok korábban, a szövegek tanulmányozása során filológiai módszerekkel elkülönítettek egy csoportot, amely „a kumráni írástudók gyakorlata” szerint készült. A legújabb kutatás szerint ezek a szövegek egymással genetikai rokonságban álló juhok bőréből készült pergamenre íródtak.

Azt remélik, hogy további pergamenek elemzése segíti majd a töredékek megfelelő egymás mellé rendezését, hiszen különböző összeillesztésükkel egészen más értelmet nyerhetnek bizonyos szövegek. Abban is bíznak, hogy a szövegek jobb megismerésével többet tudnak meg a szét-szórás előtti zsidó világról, és több információjuk lesz az akkor élt juhokról is, összehasonlíthatják őket a jelenleg Izraelben élő fajtákkal.

Kumránban a múlt század közepén az évszázad egyik legnagyobb régészeti felfedezése során 25 ezer, pergamenre és papiruszra írt szövegtöredéket találtak, amiket azóta kutatók nemzedékei vizsgáltak és vizsgálnak a mai napig.

A legnagyobb rejtély továbbra is megválaszolatlan: nem tudni, hogy kik írták és gyűjtötték egybe, majd rejtették el kétezer évvel ezelőtt ezeket az iratokat.

Forrás: MTI
Fotó: (archív) New.huji.ac.il